

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Mednar. manifestacija za Kristusa Kralja v Ljubljani

Pred prihodom papeževega zastopnika

Slovenci smo upravičeno ponosni, da si je izbral katoliški svet naše prestolno mesto Ljubljano za VI. Mednarodni kongres Kristusa Kralja. Za to izredno odlikovanje se je Ljubljana praznično oblekla že za prve kongresne dneve. Po vseh ulicah so vihrale državne in papeške zastave. Trgovine so zelo okusno in spodbudno okrasile svoja izložbena okna. Vse ljubljanske cerkve so slavnostno okinčali in

ski škof dr. Bonefačič, aleksandrijski škof msgr. Nutti, križevski škof dr. Njaradi in bolgarski uniatski škof Kurtev. Med ostalim občinstvom v cerkvi je bilo zlasti častno zastopano slovensko razumništvo z vid-

Slovencev in številni tujci. Za predsednika kongresa je bil izvoljen vseučiliški profesor in bivši poslanik v prestolnem mestu ameriški Združenih držav v Washingtonu g. dr. Leonid Pitamic, ki je izvolitev sprejel ter je navzoče nagovoril z željo največjega uspeha VI. Mednarodnemu kongresu Kristusa Kralja.

Drugi dan kongresa

Drugi kongresni dan, 26. julija, je bila ob sedmih v stolnici sv. maša, katero je

Dr. Gregorij Rožman, škof ljubljanski, predsednik Mednarodnega odbora za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani

Poljski kardinal in nadškof Avgustin Hlond, zastopnik sv. očeta na VI. Mednarodnem kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani

Dr. Leonid Pitamic, ljubljanski vseučiliški profesor, predsednik Mednarodnega kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani

pred nje postavili z venci prepletene mlaje. Na vseh hišah božjih so bile električne naprave za slovesno razsvetljavo. Okrasili so tudi ljubljanski kolodvor, kateri je sprejemal ob glavnih kongresnih dnevih desettisočglave množice. Vzdolž Masarykove ceste so bili postavljeni številni drogovi, na katerih so plapolale in pozdravljale udeležence zastave. Vso noč pa se je blestel s pobočja ljubljanskega Gradu napis iz električnih žarnic: Kristus kraljuj!

Slovesna otvoritev kongresa

VI. Mednarodni kongres Kristusa Kralja je bil slovesno odprt 25. julija ob šestih zvečer v bogato okrašeni ljubljanski stolnici cerkvi, ki ni mogla sprejeti vse množice, katera je hotela v notranjosti prisostvovati pomembni verski manifestaciji. Prednjo ladjo cerkve je zavzela večinoma duhovščina. Častne sedeže v koru so zasedli beograjski nadškof dr. Ujčić, split-

nimi katoliškimi javnimi delavci na čelu ter mladina. Ob šestih je krenil v stolnico sprevod z ljubljanskim škofom dr. Gregorjem Rožmanom, ki je zapel pred glavnim oltarjem: »Pridi Sveti Duh!« Po odpetju mogočne pesmi se je podal ljubljanski vladika na prižnico, kjer je otvoril kongres s kratkim in jednatim nagovorom na pričujoče odličnike, duhovne sobrate ter vernike. Po nagovoru je odmolil škof ob asistenci litanije imena Jezusovega in s tem je bila slovesnost otvoritve kongresa zaključena.

Zvečer ob devetih je bilo v veliki dvorani hotela Union začetno zborovanje kongresa Kristusa Kralja. Dvorana je bila nabito polna in mnogo ljudstva sploh ni dobilo vstopa. Na lepo okrašeni tribuni so sedeli vsi odličniki okrog mednarodnega odbora za kongres Kristusa Kralja, ki mu predseduje ljubljanski škof dr. Rožman. V dvorani so bili zastopani vsi sloji

daroval beograjski nadškof dr. Ujčić. Pri sv. maši je pridigal v francoščini generalni vikar g. Ouenet iz Pariza. Službe božje se je udeležilo izredno veliko vernikov iz Slovenije in tujcev.

Ob pol devetih dopoldne so otvorili v Akademskem domu na Miklošičevi cesti protikomunistično razstavo, ki je pokazala delovanje, divjanje ter opustošenja boljševikov v španski državljanski vojni.

Ob prav dobro zasedeni veliki unionski dvorani je začelo ta dan prvo kongresno zborovanje, in sicer dopoldne in popoldne. Pri popoldanskem predavanju je italijanski jezuit p. Fr. Pelegrino iz Rima izrekel pozdrav slovenskemu katoliškemu narodu, ki je tudi obramba italijanskega katolicizma.

Največje zanimanje je vzbudil drugi kongresni dan popoldne kitajski misijonski škof Čeng iz Čautunga, ki je stopil na

oder v frančiškanski dvorani in je prvič govoril v Ljubljani zastopnik rumenega plemena. Vse številne navzoče so ganile škofove v francoščini izrečene besede: »Zahvaljujem se vam v imenu naše uboge Kitajske za veliko ljubezen, ki ste jo izkazali meni in moji ubogi domovini.« V škofiji kitajskega škofa Čenga deluje znani prekmurski misijonar Kerec. Škof Čeng je bil na potu od 11. aprila naprej, preden je došel v Ljubljano.

Za Kitajcem je govoril bolgarski uniatski škof Kurtev in za njim bivši madžarski ministrski predsednik in prvi podpredsednik kongresnega odbora dr. Huszar.

Zastopnik papeža v Sloveniji

Prisrčen sprejem v Mariboru

Najpomembnejši dogodek 28. julija je bil prihod poljskega kardinala Avguština Hlonda, papeževega legata ali zastopnika na kongresu.

Visokega gosta bi naj bil pripeljal na mariborsko postajo popoldanski brzovlak in je bil za ta čas pripravljen tudi slovesen sprejem. Kardinal je s svojim spremstvom zamudil brzovlak na Dunaju zaradi splošnih zamud, katere so bile po železnica v češkem protektoratu, ker je tamkaj povzročila nevihta s ploho povodnji. Papežev zastopnik se je podal v brzovlak na Rim, ki pelje preko Trbiža. Generalni konzul poljski z Dunaja je poslal svoj osebni avto preko Brucka, kjer je stopil vanj kardinal z dvema spremljevalcema. Na ta način se je pripeljal v Špilje z enourno zamudo.

V št. Ilju pri vstopu na slovenska tla sta sprejela papeževega zastopnika odposlanca iz Ljubljane in sta ga spremila v posebnem avtomobilu v Maribor.

Kljub prihodu kardinala z avtomobilom se je vršil svečani sprejem v Mariboru na peronu glavnega kolodvora, kateri je bil visokemu gostu na čast okrašen s cvetjem, prepleten s girlandami in s poslopja so plapolale papeške in državne zastave. Na peronu se je postavila častna četa dijaške častniške šole z zastavo ter vojaška godba. Ob častni četi vojakov so stali slovenski fantje v krojih, ob njih članice dekliškega krožka. Pestrost na peronu zbranih skupin so povzdignile narodne noše ter ljubka mladina z zastavicami v rokah.

K sprejemu so se zbrali najodličnejši predstavniki državnih oblasti, vojaštva, duhovščine ter uradov. Iz Ljubljane se je pripeljal g. ban dr. Marko Natlačen in prelat dr. Matija Slavič. Na kolodvoru je bil škof dr. Tomažič s kanoniki, mariborski župan dr. Juvan in podžupan Fr. Žebot, oba okrajna načelnika, generalni konzul poljske republike Viktor Pol, senator dr. Schaubach, poslanci, predsednika Prosvetnih zvez dr. Franc Lukman iz Ljubljane ter dr. Josip Hohnjec, železniški ravnatelj Kavčič iz Ljubljane itd. Posebno pozornost sta vzbujala vitez Pracny, poveljnik reda sv. Silvestra, ter grof Antamoro, član papeževe garde, ki sta bila s prelatom dr. Slavičem določena od sv. očeta za častno spremstvo kardinala.

Kmalu po tretji uri popoldne se je pripeljal zastopnik papeža z avtomobilom na peron, kjer ga je pozdravila ljudska množica s prisrčnim mahanjem z robčki. Po izstopu je zaigrala godba papeško himno, nakar je nagovoril in pozdravil zastopnika

Tretji kongresni dan

je pridigal v češčini v nabito polni stolni cerkvi monsignor Jemelka iz Olomuca, sveto daritev pa je opravil dubrovniški škof dr. Carevič. Ob 9. uri je sledilo tretje zborovanje v unionski dvorani. Na tem zborovanju je bil navzoč pariški pomožni škof R. Beausord. Predsednik kongresnega odbora dr. Pitamic je otvoril zborovanje z molitvijo očenaša.

Pred pričetkom predavanja je pozdravil kongres v poljščini in francoščini škof Ladislav Koral iz Lublina. Govoril je v imenu poljskega naroda in papeževega zastopnika na kongresu kardinala Hlonda.

sv. očeta ban dr. Natlačen. Po izrečeni dobrodošlici je g. ban predstavil kardinalu zbrane odličnike. Skozi špalir narodnih noš in pozdravljajoče ga mladine se je podal kardinal-legat do častne čete, kateri je zaklical vojaški pozdrav: »Pomozi Bog, junaci!« Kakor iz enega grla mu je odgovorila strumna četa: »Bog ti pomogao!« Nato je zaigrala godba jugoslovanske himno. Zatem je obšel kardinal postrojeno četo slovenskih fantov, katero je pozdravil z: »Bog živi!«

Sledil je pozdrav škofa dr. Ivana Tomažiča, ki je poudaril v dobrodošlici dvoje: vdanost slovenskega naroda Cerkvi ter sv. očetu in ljubezen Slovencev do svoje domovine, države, kralja in zakonite vlade. — V imenu pripravljalnega odbora za kongres je pozdravil kardinala še ravnatelj Ivan Martelanc iz Ljubljane.

Krona na kratko opisanega prisrčnega sprejema je bil pozdrav mladine. V ljubko narodno nošo oblečena desetletna Edita Pinterič iz Maribora je korajžno stopila pred kardinala in mu je izrekla glasno dobrodošlico s prošnjo, naj s svojim višjim pastirskim blagoslovom blagoslovi naš narod, našo zemljo ter otroke, da bodo otroci Kristusa Kralja. Govornica in njeni spremljevalki so izročile visokemu gostu vsaka lep šopek.

S perona se je podal kardinal v lepo okrašeno čakalnico, odkoder je odposlal pozdravno brzojavko knezu namestniku Pavlu na Brdo in se je po kratkem okrepčilu odpeljal z našim posebnim vlakom proti Celju in Ljubljani.

V Celju

Slično kakor v Mariboru je bil kardinal-legat prisrčno sprejet v Celju. Tam so se zbrali ljudje iz vse Savinjske doline, slovenski fantje in dekleta v krojih ter mladina z zastavicami. V Celju na kolodvoru je odigrala železničarska godba papeževo ter državno himno. Iz vlaka je izstopilo v Mariboru znatno pomnoženo kardinalovo spremstvo. Zastopnika papeža je obstopilo pri izstopu 12 belo oblečenih deklic, dobrodošlico mu je izrekel g. opat P. Jurak. Mladina je vzklikala visokemu gostu, ga obsipala s cvetjem in mu mahala z robčki. Kardinal je obšel častni četi slovenskih fantov in deklet, stopil k zbranim odličnikom s mestnim županom dr. Voršičem na čelu in podal nekaterim roko. Pred slovesom so izročile celjske gospe kardinalovemu tajniku blazinico z vdeleno državno zastavo in napisom »Kristus Kralj«. Na blazinici je ležal krasen šopek s slovenskim trakom.

Dvojni sprejem v Ljubljani

Na vožnji od Maribora do Ljubljane so prirejale ljudske množice zastopniku sv. očeta prisrčne pozdrave. V Ljubljani pa je bil deležen visoki gost kar dveh sprejemov. Na kolodvoru so ga sprejeli oblasti, na Marijinem trgu pa zastopniki cerkve ter ljudske množice.

Na peronu pred izhodom so pričakovali papeževega legata minister Roman Dembicki, poljski poslanik na jugoslovanskem dvoru, ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen, škof dr. Gregorij Rožman, poveljnik dravske divizije general Dragomir Štefanovič s pomočnikom generalom Dušanom Dodičem, podban dr. Stanko Majcen, ljubljanski župan dr. Juro Adlešič, svetnik v zunanjem ministrstvu dr. Goljas, ki je zastopal zadržanega zunanjega ministra dr. Cincar-Markoviča, s šefom protokola dr. Matičem, upravnik policije dr. Hacin. Poleg njih je bilo polnoštevilno zbrano predsedstvo mednarodnega kongresa Kristusa Kralja, in sicer predsednik dr. Leonid Pitamic, podpredsednik ministrski predsednik dr. Karoly Huszar, kanonik dr. Sancho in kanonik dr. Mack ter tajnika dr. Metzger in dr. Žitko. Levo od teh odličnikov je bila postrojena častna četa pehote v paradni uniformi z zastavo 40. pehotnega polka in godba dravske divizije. Desno od častne čete so zavzeli mesto višji častniki ljubljanske garnizije.

Ob prihodu posebnega vlaka je zaigrala vojaška godba papeževo himno. Prvi je pozdravil kardinala ljubljanski škof, nakar je obšel visoki gost častno četo in izmenjal z njo pozdrav kakor v Mariboru. Od številnih odličnikov je pozdravil kardinala najprej zastopnik zunanjega ministra dr. Goljas. Godba je zaigrala državno himno. Sledila je dobrodošlica ljubljanskega župana dr. Adlešiča.

Od kolodvora se je odpeljal visoki gost s spremstvom po okrašenih ulicah na Marijin trg, kjer je bil pozdravljen od Zveze fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Obšel je častno četo slovenskih fantov in jo pozdravil z: Bog živi! Ko je stopil kardinal med mahanjem z robčki in med veselimi pozdravi narodnih noš ter ljudskih množic med zbrane škofove, ga je nagovoril zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac, želeč mu blagoslovljen prihod.

Po govoru zagrebškega nadškofa se je razvil dolg sprevod ob zvokih fanfar ter godbe, med grmenjem topov z grada in med zvonjenjem zvonov po vseh cerkvah v stolno cerkev. Tam je bila kardinalu prečitana v latinščini in slovenščini bula, s katero je papež imenoval kardinala A. Hlonda za svojega zastopnika na kongresu. Po prečitaniu omenjenega pisma so se dvignili vsi škofje in so po letih svojega škofovanja poljubili zastopniku papeža prstan. Po tem ganljivem obredu je podelil ljubljanski škof dr. Rožman blagoslov z Najsvetejšim. S tem so bile zaključene cerkvene slovesnosti in kardinal se je odpeljal s spremstvom v samostan križniškega reda. Ob vzhodu stopnic se je kardinal-legat ustavil in se spomnil svojega prvega bivanja v tem domu, kjer je vzdana na ta veliki dogodek spominska plošča.

Slovenska mladina za Kristusa Kralja

29. julij je bil določen za poklonitev slovenske mladine Kristusu Kralju. Ob sedmih zjutraj se je začela zbirati mladež v

Ljubljani na Kongresnem trgu, od koder je odkorakala v Stadion. Ob 9. uri dopoldne se je pokazal med našimi najmlajšimi papežev odposlanec, kardinal Hlond, v spremstvu škofov. Ljubljanski vladika dr. Gregorij Rožman je imel na množico dvajset tisoč otrok nagovor o Jezusu Kralju mladosti. Sv. mašo je daroval ob asistenci kardinal A. Hlond. K pomembnim delom sv. maše je v zboru molila mladina in je pela ob spremljevanju godbe nabožne pesmi. Med sv. daritvijo je podelilo 60 duhovnikov 16.000 svetih hostij med naše najmlajše. Omenka vredna znamenitost pri tej slovesnosti je bil kitajski misijonski škof Čeng, kateri je ginjen nad mladinsko slovesnostjo, prosil, da bi smel obhajati slovensko mladino, ki se je čutila počaščeno, ko je prejela Kristusa Kralja iz rok nadpastirja iz daljne Kitajske.

Po končani službi božji in sv. obhajilu je podelil kardinal-legat apostolski blagoslov s popolnim odpustkom za vse one, kateri so bili pri sv. obhajilu.

Najganljivejšo mladinsko pobožnost so zaključile fanfare, katere so oznanile otro-

Le strugar zna izstružiti kroglo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

kom, da je mladinska pobožnost na Stadionu končana. Na tisoče in tisoče belih rutic je zaplapolalo po zraku in tisočere zastavice v rokah otrok so zamigljale v slovo zastopniku sv. očeta, ko je odhajal s svojim spremstvom skozi špalir mladine iz Stadiona.

komandanta brigadni general Dodič, pomočnik upravnika mesta Beograda Drago Jovanovič, predsednik kongresa dr. Pitamic, mariborski župan dr. Juvan, celjski župan dr. Voršič, ravnatelj železniške direkcije inž. Kavčič, senatorja dr. Schaubach in dr. Kulovec, vsi slovenski poslanci, ponpredsednik kongresa min. predsednik Karel Huszar itd.

Prihod papeževga odposlanca so oznanile fanfare z vrha glavne tribune. Kardinal A. Hlond se je pojavil na Stadionu skozi srednji vhod v dolgem sprevedu duhovnikov.

Ob glavni tribuni se je razvrstilo na 600 pevcev, kateri so zapeli pod vodstvom ljubljanskega stolnega kanonika dr. Kilmovca veličastno pesem: »Ti si Peter skala«. Med prepevanjem pesmi je zaplapolalo morje belih robcev v tihi in prisrčni pozdrav zastopniku sv. očeta, kateri je daroval ob asistenci na Stadionu slovesno sv. mašo. Med sv. mašo je imel kardinal pridigo, katero je začel v francoščini, nadaljeval v poljščini, nemščini in italijansčini ter zaključil v slovenščini. Besede zastopnika papeža o božjem kraljestvu med nami so prenašali zvočniki po Stadionu in radio po vsem svetu. Med sv. mašo je odmevalo tudi ganljivo ljudsko petje.

Sklep

Sklep VI. mednarodnega kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani je bil zadnjo nedeljo popoldne na Stadionu. K zaključni pobožnosti in mirovni manifestaciji so se zbrale nepregledne ljudske množice, katere so korakale v nepopisnem sprevedu skozi Ljubljano.

Sprevod je šel s Krekovega trga mimo Uniona, kjer so bili zbrani na balkonu poleg kardinala Hlonda vsi visoki cerkveni in posvetni zastopniki.

Na čelu spreveda je bilo videti našo in papeževu zastavo, ob katerih sta korakala dva slovenska fanta. Sledili so križarji, z njimi klarice, nato pa so močni fantje nosili velik rdeč križ s krono in žezlom. V sprevedu je nato korakal zastavonoša, sledila je vrsta članov Marijinih družb, dalje narodne noše, spet člani in članice Marijinih družb, za njimi pa je igrala železničarska godba. Na čelu močne uniformirane skupine Poljakov je korakal poljski zastavonoša, za njim so šle poljske narodne noše z Marijino zastavo, sledile so tri zastave, poštarska godba, močan oddelek vojakov, 37 fantovskih praporov, rakovniška godba, nato spet fantovska zastava, velika skupina fantov, sledila je nova god-

Glavni kongresni dan

Igra in polnočnice

Glavni kongresni dan je bil 30. julij. Za to manifestacijo 80.000 ljudi se je pripravila Ljubljana z igro »O kraljestvu božjem« na Stadionu in s polnočnicami.

Po sedmi uri zvečer se je zbralo krog 50.000 ljudi in se podalo na Stadion, da prisostvuje veličastni igri »O kraljestvu božjem«, katera je bila končana na občo zadovoljnost krog desetih zvečer. Po povratu iz Stadiona so se razdelile ljudske množice po ljubljanskih cerkvah, v katerih so bile napovedane polnočnice. Verniki so napolnili do zadnjega kotička vse hrame božje, po katerih se je darovala polnočna služba božja kot priprava za glavni kongresni dan.

Predpoldne na Stadionu

Ljubljanski kongres je doživel višek dne 30. julija z dopoldansko službo božjo, pri kateri je ljudskim množicam iz vseh krajev Slovenije in zastopnikom 16 narodov pridigal pri slovesni službi božji na Stadionu kardinal-legat.

Kmalu po deveti uri se je začel zgrinjati v prostorni Stadion sprevod. Skozi sprednja vrata so prikorakali slovenski fantje v krojih s prapori. Fantom so sledila v dolgih vrstah dekleta z zastavami. Naša uniformirana mladina se je razvrstila pred slavnostno tribuno. Za slovenskimi fanti in dekleti so prikorakali v Stadion zastopniki poljskih mladinskih organizacij. Poljakom je sledil naš deklinški naraščaj ter narodne noše.

Na častni tribuni je bil predvsem zastopnik kralja divizijski general Stefanovič. Poleg njega je sedel zastopnik predsednika vlade dr. Ružič. Dalje so bili na vladni tribuni gradbeni minister dr. Krek, minister za telesno vzgojo ljudstva Cejović, ministra brez listnice Snoj in Maistrovič s soprogo, ban dr. Marko Natlačen s soprogo in zastopnik zunanjega ministra svetnik zunanjega ministra dr. Golias.

Na častni tribuni so bili v prvi vrsti zastopnik predsedništva senata podpredsednik senata dr. Miškulin in senator Smodej, ki je zastopal tudi predsednika senata dr.

Korošca. V prvi vrsti je bil tudi poslanik poljske republike grof Dembicki s soprogo, poleg njega je sedel podpredsednik narodne skupščine Alojzij Mihelčič.

V prvi vrsti so zavzeli prostore vsi nadškofje in škofje, ki so prišli na kongres v Ljubljano. Vsi so bili v slovesnem ornatu. To so: msgr. Hektor Felice, nadškof in apostolski nuncij na jugoslovanskem dvoru; msgr. dr. Alojzij Stepinac, nadškof zagrebški; msgr. dr. Carlo Margotti, nadškof goriški; msgr. dr. Josip Ujčić, nadškof beograjski; msgr. dr. Anton Akšamovič, škof djakovski; msgr. Rog. Beausard, pomožni škof pariški; msgr. dr. Kvirin Bonefačić, škof splitski; msgr. Ludovik Budanovič, škof splitski; msgr. dr. V. Burič, škof senjski; msgr. dr. Hugo Camozzo, škof reški; msgr. dr. Josip Carevič, škof dubrovniški; msgr. Damjan Čeng, škof, apostolski prefekt v Čautungu na Kitajskem; msgr. Ladislav Goral, pomožni škof lublinski; msgr. Kirilo Kurtev, škof, apostolski administrator v Sofiji; msgr. dr. Hieronim Mileta, škof šibeniški; msgr. Alojzij Mišič, škof mostarski; msgr. Michelangelo Nutti, škof aleksandrijski; msgr. Antonio Santi, škof tržaški; msgr. dr. Josip Srebrnič, škof krški; msgr. dr. Ivan Tomažič, škof lavantinski.

Od zastopnikov škofov in raznih redov so sedeli na tribuni: p. Dominik Mandić, zastopnik generala frančiškanskega reda; kanonik dr. Anton Sancho, zastopnik španskih škofov; p. Linus Prah, provincial kapucinskega reda; p. Josip Ledit, zastopnik generala jezuitov; kanonik Mihael Wagner, zastopnik škofa györskega; msgr. František Jemelka, zastopnik škofa olomuškega; don Jakob Vresk, zastopnik škofa barskega in primasa srbskega; dr. Fran Rogač, zastopnik škofa iz Szombathelyja (Madžarska); Božo Ivanuš, generalni vikar in apostolski protonotar, zastopnik škofa banjaluškega; p. Privat Belard v zastopstvu vrhovnega predstojnika asumpcionistov. V prvi vrsti je sedela tudi vojvodinja Mecklenburška. Na častni tribuni so bili nadalje: župan ljubljanski dr. Adlešič, podban dr. Majcen, pomočnik

ba, za njo spet fantje. Nadaljnji sprevod so tvorile naslednje skupine: Zveza dekliških krožkov, mladenke, rudarji v svojih uniformah, skupina zagrebških Slovencev, Vajeniški dom, Rokodelski dom, Družba sv. Rafaela, Pevska zveza, Sedejeva družina, Slomšekova družba, Slovensko katoliško akademsko starešinstvo, Akademski zveza, Slovenska dijaška zveza, Zveza absolventov kmetijskih šol, Kmečka zveza, dekleta, moški, Krščanska dekliška mladina, Jugoslovanska strokovna zveza. Skupino Prosvetne zveze so otvorili trije konjeniki s papeško zastavo, katero sta ob vsaki strani spremljali jugoslovanski zastavi, nakar je sledila fanfara, zastave, nato pa so se vrstile godbe, narodne noše, zastave, nakar so sledile Marijine družbe, moški kongreganisti, kongreganistke, dijaške kongregacije itd. itd. V sprevedu je sodelovalo 14 godb, sprevod pa je bil prepleten z zastavami in banderi. V sprevedu je sodelovalo nad 6000 ljudi.

Po ulicah, po katerih se je pomikal sprevod, je občinstvo z burnim vzklikanjem in

pozdravljanjem spremljalo udeležence. Gledalce spreveda cenijo na 80.000.

Množice iz spreveda so po tretji uri popoldne napolnile Stadion, katerega so počastili skoro isti odličniki s kardinalom A. Hlondom kakor pri dopoldanski verski manifestaciji.

Ljubljanski knezoškof dr. G. Rožman je zaključil kongres z nagovorom. Za njim je sporočilo kongresu pozdrave 16 zastopnikov narodov.

Ob času, ko so bili na Stadionu govori različnih zastopnikov, so prenesli Najsvejši iz cerkve sv. Cirila in Metoda na Stadion. Pred litanijami je nagovoril vso ogromno ljudsko množico predsednik pripravljalnega odbora za kongres dr. Žitko. Sledile so slovesne litanije presv. Imena Jezusovega, pri katerih je odpevala vsa na Stadionu zbrana ljudska množica.

Litanije je kronal blagoslov z Najsvejšim, ki je bil znak za razhod s kongresa Kristusa Kralja, katerega beleži Slovenija z zlatimi črkami in ga bo ohranila s ponosom v trajnem spominu!

Iz raznih držav

Zakon o zaplembi premoženja na Češkem in Moravskem. Na zahtevo nemškega pokrovitelja pripravlja vlada v Pragi poseben zakon o zaplembi premoženja. Vsi zastopniki bivše češkoslovaške vlade in vsi bivši voditelji, ki so pobegnili v tujino, bodo zgubili češko državljanstvo, njihovo premoženje pa bo zaplenjeno.

Gdansko vojno strašilo. Veliki nemški manevri vojske na kopnem, ki bodo meseca avgusta, bodo razširjeni na področje, ki sega od Bamberga preko Sudetov in češkomoravskega protektorata do Šlezije ter ob črti od Berlina do poljske meje. Rekvizicija avtomobilov se je že pričela, v teku pa je tudi mobilizacija rezervistov. V zvezi s temi velikimi vojaškimi manevri krožijo glasovi, po katerih je za 4. avgusta izdano tajno povelje za odhod divizije težkega topništva na poljsko mejo v Gornji Šleziji, za čas od 15. do 18. avgusta pa se pričakuje pospešena mobilizacija rezervistov, kar spravlja v zvezo s položajem v Gdanskem. — Dalje je priznal s časopisno objavo vodja gdanskih narodnih socialistov Foerster, da je militarizacija Gdanske že zelo napredovala ter da se pospešeno nadaljuje. Foerster napoveduje, da bo Gdansk v najkrajšem času priključen Nemčiji.

Angleži razkazujejo svojo zračno moč. Naš list je že poročal, da je pričela Anglija Nemcem v svarilo kazati svojo zračno moč s tem, da uprizarja velike letalske izlete v sosednjo Francijo. Dne 25. julija se je dvignilo tretjič z angleških letališč 250 težkih bombnikov ter drugih letal z okrog tisoč možmi posadke na polet preko Francije. Brez pristanka so posamezni oddelki angleških letal preleteli brezhibno 1200 do 2600 km. Letala Angležev so se popoldne omenjenega dne pojavila nad Parizom in Bordeauxom, popoldne pa nad Lyonom in Marseillom. Proti večeru so se vrnila preko Rokavskega preliva na svoja letališča.

Vzrok homatij v Španiji. Zadnjič smo beležili žalostno dejstvo, da so se pojavila in izbruhnila med najbolj zvestimi sodelavci generala Franca tolikšna nasprot-

stva, da je bilo par najbolj uglednih generalov že odstavljenih. Glavni vzrok najnovejših homatij na Španskem izvira iz vprašanja, ali naj dobi boljševizma osvobodjena Španija monarhijo ali ne. Eno in drugo stališče ima med najbolj uglednimi Španci obilno pristašev. Bivši španski kralj Alfonz XIII. bi prestol zopet sprejel le pod pogojem, če bi se izrekla za to večina španskega naroda. Ni znano, na kakšno stališče se bo v tej razdvojenosti postavil rešitelj Španije — Franco.

Nezaupljivi Japonci. V zadnji številki smo poročali, da so se pobotali v Tokiu Angleži in Japonci. Anglija se je obvezala, da ne bo več podpirala kitajskega maršala Čangkajšeka v vojni z Japonci. Nenadni preokret angleške politike na Daljnem vzhodu je hud udarec za Kitajce, ki se borijo že nad dve leti na življenje in smrt z japonskimi osvoboditelji. Vsakdo je pričakoval, da se bo razmerje med Anglijo in Japonsko po sklenjeni tokijski pogodbi izboljšalo in da bodo začeli Japonci spoštovati angleške koristi ob kitajski obali. Godi se pa ravno nasprotno! Po vesteh iz angleške kolonije Hongkong so pričeli Japonci razširjati s svojimi bojnimi ladjami zaprtje ali blokado. Japonci polagajo v bližini Hongkonga mine in izjavljajo, da bodo ukinili blokado šele tedaj, če bo podala Anglija stvarne dokaze, da je res prekinila vse zveze s Čangkajšekom, kakor je obljubila v Tokiu. Kljub

angleški popustljivosti pri tokijskem sporazumu se protiangleško gibanje na pritisk Japonske vedno bolj širi po vsem Kitajskem in je zajelo vsa obmorska mesta južne Kitajske. Položaj v angleških delih važnih kitajskih trgovskih mest se je po objavi tokijske pogodbe v splošnem znatno poslabšal.

Kitajski maršal Čangkajšek po sklepu sporazuma med Anglijo in Japonsko. Sklep zgoraj omenjenega sporazuma med Angleži in Japonci je hudo presenetil kitajskega maršala Čangkajšeka, ki je pa razglasil kljub angleško-japonski pogodbi po časopisju kitajske vlade: Noben tuji pritisk ne bo mogel vplivati na odpor kitajske vojske. Če tuje države sklepajo sporazume z Japonsko, se bo Kitajska še odločneje borila z lastnimi silami ter bo na koncu premagala vse težave. V boju za svojo neodvisnost se ne bo ustavila pred nobeno oviro. — Kitajski škof Čeng, ki se mudi na VI. Mednarodnem kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani, je izjavil na vprašanje o političnem položaju v njegovi škofiji: »V naši pokrajini Japoncev še ni. Pač so večkrat priletela japonska letala in bombardirala nedolžno prebivalstvo, ne vojakov. Verujem, da Bog Kitajcev ne bo zapustil, zakaj kitajsko ljudstvo je pošteno in moralno. Naš voditelj Čangkajšek nam je v tem zgled, saj je po svojem mišljenju blizu katoličanstvu. Je metodist in vneto proučuje sveto pismo. Vsako jutro premišljuje o verskih skrivnostih in нравnih zakonih. Čangkajšek sam uči ljudstvo, da mora ljubiti tudi svoje sovražnike, saj sovražni vojaki sami niso krivi, da morajo v vojno. Ljudstvo mora zato ravnati z ujetniki kot s prijatelji. In kitajsko ljudstvo ravna tako. Ni res, da se je na Kitajskem razpasel komunizem. Komunizma na Kitajskem ni. Maršal Čangkajšek je sam prelomil vse zveze s komunisti. Kitajska je dovolj močna sama, da se bori z nasprotnikom.«

Sovjetska Rusija dovolila Čangkajšekovo posojilo. Sovjetska Rusija je dovolila kitajskemu maršalu posojilo 100 milijonov jenov. To posojilo je hudo ogorčilo Japonce, ki očitajo Rusom, da bodo oni odgovorni, če ne bo prišlo do pomiritve na Daljnem vzhodu.

Združene ameriške države odpovedale Japonski že 30 let veljavno trgovinsko pogodbo. Kot odgovor na pobotanje med Anglijo in Japonsko v Tokiu sta predsednik Združenih ameriških držav Roosevelt in zunanji minister Hull odpovedala Japonski trgovinsko pogodbo, ki je bila sklenjena leta 1911 in je bila stara 30 let. Odpoved, ki bo zelo hudo zadela Japonce, stopi čez pol leta v veljavo.

Po krščanskem svetu

Dobrodelnost — misijonarka. Dve leti sta pretekli, kar divja na Kitajskem vojna, ki povzroča ljudstvu strašno gorje, ki kliče po pomoči. Katoliški misijonarji na Kitajskem so že od nekdaj smatrali katoliško dobrodelnost kot najuspešnejše misijonsko sredstvo. Kitajska javnost pa je šele zdaj v času stiske postala pozorna na velika dela katoliške dobrodelnosti. Katoliški misijonarji so namreč v tem težkem času krščansko dobrodelnost podvojili in potrojili. Kar so imeli, vse so dali na raz-

polago ranjencem, bolnikom in beguncem. Izpraznili so šole, lastna stanovanja in celo cerkve. Povsod so namestili postelje za bolnike. Te postelje pa pridigajo glasneje in uspešneje kot najbolj izbrana beseda misijonarja. Misijonar je danes na Kitajskem najbolj občudovana osebnost. Nikdar še niso videli ti ljudje, da bi se kdo nesebično žrtvoval za druge, kot to dela misijonar. On vztraja na svojem mestu kljub bombam in granatam, svoje življenje postavlja v nevarnost, da more poma-

gati ubogim beguncem ali ranjencem, svoje lastno stanovanje jim prepusti, oskrbi jih z obleko in hrano, s prihajajočimi sovražniki se pogaja, da bi obvaroval ubogo civilno ljudstvo pomora. Misijonar pomaga vsem brez razlike stanu, starosti, vere. Kdor koli je v stiski, se lahko k njemu zateče. Od dojenčka do umirajočega starčka, vsi so deležni njegove pomoči. Še za mrliča poskrbi, da dobe dostojen grob, kar je na Kitajskem tudi važno. Kdaj so te poganske množice videle kaj takega? Vera, ki misijonarja sili k tem čudovitim dejanjem, mora biti res iz nebes. In trdi pogani prihajajo k misijonarju s prošnjo, naj jih sprejme v katoliško vero. Med temi prosilci niso samo ubogi ljudje, ampak tudi mnogi iz odličnih stanov. Cele vasi so se že javile za krst in sprejem v katoliško Cerkev.

Sovražnik križa. Belgijski list »Libre Belgique« poroča iz Eisenborna o naslednjem dogodku: V Eisenbornu in v vsem obmejnem pasu se govori o čudnem pripetljaju, ki se je dogodil v mestecu Eichsheit, katero leži v Nemčiji ob belgijski meji, nasproti Eisenbornu. Prišel je v Eichsheit delavec, ki je določen za delo v obmejnem trdnjavnem pasu (Sigfridova črta). Iskal je stanovanja. Neka dobra katoliška žena mu je hotela dati v najem primerno sobo. Ko zagleda delavec v tej sobi razpelo, viseče nad posteljo, začne ostudno preklinjati z zahtevo, da mora križ izginiti iz sobe. Gospa noče o tem nič slišati. Delavec gre dalje. Išče od hiše do hiše, toda nikjer ni dobiti sobe. Vrne se

h gospe, ki je imela sobo na razpolago. Sobo vzame v najem z obljubo, da bo križ pustil viseti na steni. Drugi dan zjutraj se gospa potrudi, da bi delavca zbudila. Vse klicanje in trkanje ne pomaga nič, delavec se iz sobe ne oglasi. S silo odprejo vrata. Nudi se jim čuden prizor. Delavec sedi mrtev na stolu. V rokah drži križ, ki ga je vzel s stene, ter ga tišči h kolenu. Hotel ga je zlomiti, pa ga ni mogel; prej ga je dohitela smrt. Ali ni to očitna kazen božja?

Vodna zadruga v Slovenski Bistrici

Pred dvema letoma so se začele priprave za ustanovitev Vodne zadruge v Slov. Bistrici, ki naj bi imela nalogo regulirati reko Ložnico in potok Bistrico. Prav pridnemu, iz lastnega nagiba javnemu delavcu g. Maleju Mirku se je po truda polnem delu posrečilo spraviti vse priprave v pravi tek. Vsi kraji ob omenjenih vodah trpe radi stalnih povodnji in na zamočvirjenju. Reči se mora, da so se izkazali posebno kmečki ljudje s pripravljenostjo za izsušitev, in to po pravici, kajti okoli 150 ha zamočvirjene zemlje bi se z regulacijo spremenilo v produktivno in kmetijstvu donosno zemljo. Z regulacijo se je že začelo, in sicer pri izlivu Ložnice v Dravirjo v makolski župniji. Koliko bo delo stalo, se še ne more reči, vsekakor pa nad 10 milijonov din. Prizadeti kmetje so volj-

700letnica minoritskega samostana v Ptuj, združena z vseslov. tretjeredniškim kongresom 5., 6. in 7. avgusta,

Polovična voznina za udeležence je te dni dovoljena, in to: 5., 6. in 7. avgusta. Zato nabavite čimprej proslavno knjižico in znak!

Spominska knjiga je že izšla! Naročite jo takoj pri Minoritskem samostanu v Ptuj!

★

Novo odkrita mesojedka

Neki rastlinoslovec iz Seattlea je človeštvu sporočil, da je našel sedaj pravi pripomoček za uničevanje kobilic. Odkril je rastlino, ki prebavlja s pravim užitkom živali in vsako vrsto mesa. Rastlin, ki »jedo« meso, je sicer zelo dosti, toda nova mesojedka je majhna, se da povsod gojiti in je tako požrešna, da požira poleti neprestano kobilice, pozimi pa, ko je njen tek še posebno velik, ji je rastlinoslovec ponudil klobasice, ki ji še zlasti ugajajo. Ameriški raziskovalec pravi, da bi okrog polj lahko nasadili grede s takšnimi klobasojednimi rastlinami, kobilice bi potem ne mogle do polj. Rastlino je mogoče gojiti tudi v lončku in rastlinoslovec jo imenuje »kobra s korenino«. Živali privablja s

V mrežah greha

»Ubog fant,« se je naposled oglasila ena izmed njih. »Prost bi rad bil, a jaz čutim, da ga Bog ne bo izpustil iz ječe, dokler ga ne bo vzljubil. Ko bo začel Boga ljubiti, se bo gotovo rešil. Ker Bogu ni nič nemogoče...«

»Oh, ko bi ga le mogli pripraviti do tega, da bi zaupal v Boga in ga ljubil,« je vzdihnila Alojzija.

»To bo težka naloga!« je pripomnila bolnica, ki je Štefana v srcu obsojala zaradi besed, ki jih je pisal proti Bogu.

»Jaz mislim,« se je spet oglasila prva, »da bi bilo dobro, če bi se obrnili na tamošnjega duhovnika.«

»Štefan je že omenil, da mu je g. župnik govoril o veri in spovedi, a on se ni zmenil za to,« je rekla Alojzija.

»Poskusimo še enkrat,« je rekla prejšnja bolnica. »Jaz predlagam, naj se pelje gospodična Alojzija v Ellington in gospodu župniku vse pojasni.«

Predlog je bil soglasno sprejet. Alojzija je izjavila, da se bo takoj naslednjega dne peljala v Ellington.

Alojzija se je z jutranjim vlakom res odpeljala. Župnika ni našla v jetnišnici.

»Ali bi mi mogli povedati, kje ga najdem,« je vprašala pisarniškega uradnika.

»Stanuje v tisti hiši, ki stoji tik katoliške cerkve.«

30

Alojzija je šla proti cerkvi. Ustavila se je pred skromno hišo, ki je stala poleg cerkve.

Iz hiše se je slišalo petje. Glas je bil ženski, starijav in tresoč.

Močno je potrkala na vrata. Petje je utihnilo. takoj nato pa se je slišalo vprašanje:

»Kdo je?«

Alojzija je brez odgovora vstopila in šla naravnost v kuhinjo.

Sprejela jo je starejša ženska, ki jo je precej nezaupno motrila.

»Kaj hočete?« je vprašala ne preveč prijazno.

»Z gospodom župnikom bi rada govorila.«

»Ni doma.«

»Kdaj se vrne?«

»To vesta samo on in Bog. Ali ga hočete peljati k bolniku?«

»Ne.«

»O, potem ste zaradi poroke prišli? Kar pojdite in se jutri vrnite!«

»Jutri ne bom mogla priti,« je mirno odvrnila Alojzija. »Danes sem se zato pripeljala iz Pikertona, da bi z njim govorila.«

»O, vi ste se iz Pikertona pripeljali? Takoj se mi je zdelo, da sem vas že nekje videla.«

Stopila je pred Alojzijo in si jo natančneje ogledovala.

»Sveta nebesa, vi ste, gospodična Alojzija! Kar groza me popada, če pomislim, da ste tako daleč prišli in jaz bi vam skoraj vrata pokazala. Le pridite in se vsedite! Kako se počuti gospa Kmicic, ki jo je

ni z lastnim delom odslužiti delež zadruga, katerega jim določi nadrejena oblast v zvezi z njenimi prispevki. Vsi delavci, ki so zaposleni pri regulaciji, so torej člani Vodne zadruga. Želeti je, da bi članstvo na ta način naraščalo, zato se naj dela z delavci na dve skupini, to je 14 dni eni, 14 dni pa drugi, kar je prvotno tudi bilo določeno. S tem bi se nudila možnost za služka najširšim krogom domačega prebivalstva, deleži, oziroma število članstva zadruga bi pa narastlo, kar je v splošno korist priporočati. Nedomačini se ne sprejemajo na delo in to iz razloga, ker so delavci člani zadruga, katere delež odplačujejo z delom. Kr. banska uprava je za začetek dala 90.000 din. Narodnemu poslancu Kobanu in senatorju Schaubachu se je pa posrečilo, da sta izposlovala od gradbenega ministra dr. Kreka nadaljnjih

200.000 din, kar je nakazano v izplačilo, tako da se delo lahko nemoteno nadaljuje. Hvale vredno in lepo je, da se prizadevi kmetovalci ne pritožujejo, pa čeprav se marsikatera parcela zmanjša ali pa preseka. V tem so lahko Makolčani marsikomu v zgled, saj so s tem pokazali lepo zavednost in enotnost.

Izvesti se namerava še komasacija zemljišč. Trajalo bo nekaj let, preden bo delo končano, toda led je prebit in začetek storjen, prebivalstvo pa prosi še božjega blagoslova za svoje delo. S tem je storjen prvi začetek zadrugaške regulacije rek in potokov v bivši mariborski oblasti, ki je dokazal obenem lepo sodelovanje med ljudstvom in oblastmi. Ljudstvo je dalo pobudo in začetek, samo se žrtvuje z delom in ustvarja tako prihodnjim rodovom boljše bodočnost.

ravnal tako neprevidno, da se je sprožila in je zadela kroglja neprevidneža v levo nogo.

Tovorni avto zgorel z drvami vred. Avto-prevoznik Alojzij Sajevec iz Arje vasi pri Petrovčah je peljal s svojim tovornim avtomobilom drva proti Celju. Med vožnjo se je vnel motor in plameni so uničili avto z drvami vred. Sajevec je oškodovan za 80.000 din.

Strupeni plini zastrupili hlapca. V Šent Pavlu pri Preboldu je izpraznjeval greznico hlapec Ivan Oplotnik. Ker so se razvili v greznici strupeni plini, so omamili hlapca do nezvesti. Oplotnika so potegnili hitro iz greznice in ga prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa mu niso mogli več pomagati radi hudega zastrupljenja.

Po neprevidnosti zgubil 1900 din. Sredi minulega tedna je peljal mali posestnik Jože Petrič iz Malih Lipljenj na Dolenjskem v Velike Lipljene konja h kovaču, da bi mu ga podkoval. V istem žepu je imel denarnico z 19 stotaki, žepni robec in dozo za cigarete. Pod klancem je segel v žep po cigarete in pri tem mu je padla na tla denarnica. Kmalu za tem je srečal mladega dalmatinskega krošnjara. Neprevidnež je opazil zgubo denarja šele na cilju pri kovaču. Takoj se je obrnil s konjem in preiskal vso pot, ker je vedel, da je imel denar še do podklanca in preden je srečal Dalmatinca. Listnice in Dalmatinca ni bilo nikjer. Neka ženska je še izpovedala Petriču, da je videla, kako je hitel po stezi v gozd Medvedica krošnjara, po katerem poizvedujejo orožniki.

Motociklist zadel v kolesarja. Na poti z Jesenic skozi Hrušico je zadel z motornim kolesom župni upravitelj Hermenegild Srebrnič z Goriškega ob kolesarja, tovarniškega delavca Resmana iz Slovenskega Javornika. Trčenje je bilo tako hudo, da sta padla na cesto nezvestna motociklist in kolesar. Poškodbe g. Srebrniča so lažjega značaja, medtem ko je Resman hudo poškodovan.

Novice

Nesreče

Smrtna nesreča ga je doletela ob priliki premestitve. Janes Lasnik, 38 letni ključavničar državnih železnic, je bil prestavljen v Maribor. Na vožnji s Sušaka v Maribor so mu vagoni strli nogo. Poškodovane ga so spravili v mariborsko bolnišnico, kjer je podlegel zastrupljenju krvi.

Oče treh nepreskrbljenih otrok žrtev prometne nesreče. Na cesti od Melja v Mariboru proti št. Petru so našli 25. julija zjutraj s strto hrbtenico, razbito glavo in s polomljenimi udi mrtvega 30 letnega zidarskega delavca Antona Mlinarič. Mlinarič je bil zaposlen pri gradnji nove carinarnice v Mariboru, a premeščen je bil v Gornjo Radgono in ravno na poti na drugo delo ga je smrtno povozil avto ob treh zjutraj. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in troje otrok.

Smrtno povozen. Na cesti ne daleč od Selnice ob Dravi je podrl osebni avto

47 letnega zidarskega pomočnika Ivana Šerblina iz Selnice in ga je vlekel nekaj časa s seboj. Mož je dobil po vsem telesu tako hude poškodbe, da jim je podlegel kmalu po prepeljavi v mariborsko bolnišnico. Avtomobil je, ne meneč se za povozenega, nadaljeval vožnjo, vendar so ga zadržali orožniki v Dravogradu.

Višek požarnih nesreč v ptujskem okraju. V ptujskem okraju bodo dosegle letos požarne nesreče rekordno število. Statistika izkazuje za celo lansko leto 70 požarov v okraju Ptuj. Letos pa je od novega leta v sedmih mesecih gorelo že v 60 primerih in znaša povzročena škoda 1.316.250 din. Ako se bodo požari še stopnjevali, bo žalibog dosegel letos ptujski okraj višek in bo zaključil požarno bilanco s številom 100.

Neprevidnost se je maščevala. 16 letni posestnikov sin Slavko Čuček od Sv. Bolfenka v Slov. goricah je našel na pisalni mizi svojega očeta pištolo, s katero je

zadela taka nesreča zaradi sina? In kaj dela sestra, in kako se že imenuje...«

»Benigna.«

»Da, da, da. Sestra Benigna. Zlata duša, prava svetnica.«

Alojzija se je medtem vsedla.

»Morda se čudite temu,« je nadaljevala starka, »da babico Dugan najdete v elligtonskem župnišču. Takoj vam bom vse razložila, medtem pa skuhala čaj... Veste, pred šestimi meseci sem čitala v nekem katoliškem listu oglas, da tukajšnji gospod župnik potrebuje starejšo gospodinjo. Ker sem se prejšnjega dela že naveličala, sem se oglasila tukaj in dobila mesto.«

»Prepričana sem, da je ta služba prijetna.«

»Prijetna? No, v gotovem oziru že, a povem vam, da bi čisto raje bila na svojem prejšnjem mestu, kjer mi ni bilo treba za nikogar skrbeti. Oh, z gospodom župnikom je križ!«

Medtem je voda zavrela. Gospa je pripravljala čaj in pri tem nemoteno nadaljevala:

»Takega človeka še niste videli. Verujte mi, da je težje na njem obdržati zimski plašč kakor na dežju suh ostati. Pretekli teden, ko je bilo tako mrzlo, je na cesti slekel plašč in ga dal prvemu potepuhu, ki ga je srečal. Nato sem ga pregovorila, da si je kupil nov plašč. Mislite, da ga še ima? Kaj še! Pred tremi dnevi je tudi tega dal beraču. Oh, kak križ imam s tem človekom! A to še ni vse. Le poslušajte. Danes zjutraj sem mu pripravila dober zajtrk. Mislila sem si, da se mora človek v takem

pasjem vremenu dobro pokrepčati. A on vam pride iz cerkve in mi pove, da ne bo zajtrkoval. In zakaj ni jedel? Ker je bolan in ni mogel jesti.«

»Bolani je?« se je zavzela Alojzija.

»Pa še kako bolan! Ves prehlajen. Ponoči so obesili nekega Italijana. Gospod župnik ga je spremljal pod vislice, nato je pa šel v cerkev in je vso noč preklel na mrzlih tleh ter molil za dušo obešenca. Zjutraj sem mu rekla, naj ostane v postelji, da se spoti. On je odkimal, češ da mora obiskati nekaj ubogih družin in bolnikov. Naročil mi je, da ga naj iščemo pri Grantovih, če bi ga kdo prišel klicat k bolniku... Oh, križ je s tem gospodom, križ! — Če ne bi vsega sama videla, ne bi verjela, da so taki ljudje na svetu. Pomislite, ta človek vsak teden tri noči v cerkvi prebije pred Najsvetejšim. Če bi si upala kaj reči, bi mu povedala, da s tem greši zoper peto božjo zapoved, ker ne pazi na svoje zdravje. Oh, če bi vedel, da vam pripovedujem o teh stvareh, bi danes morala pobrati šila in kopita.«

»Bodite mirni, jaz mu ne bom nič povedala,« je dejala Alojzija. Izpila je čaj, si nataknila rokavice in vstala:

»Grem h Grantovim, ker nimam časa, da bi čakala nanj. Kje stanujejo Grantovi?«

Gospodinja jo je spremljala do vrat in ji z roko pokazala v smer, kjer bo našla Grantovo hišo.

»Ne boste je zgrešili,« je dejala. »Predzadnja je na koncu vasi in najbolj revna.«

Alojzija se je zahvalila in šla. Grantovo hišo je

širokim, odprtim kelihom ki vsebuje med.

Novi francoski krvnik

Za naslednika letos umrlega »gospoda iz Pariza« Deiblerja so francoske oblasti imenovali Julesa Henryja Deforneauxa. S tem je prešla krvniška obrt, ki je bila 120 let v rokah Deiblerjeve rodbine, v popolnoma nove roke.

Nemško cestno omrežje

Po nekem uradnem poročilu obsega nemško omrežje državnih in deželnih cest I. in II. reda 211.877 km, utrjenih občinskih cest pa je 191 tisoč 348 kilometrov. Če prištejemo še državne avtomobilske ceste, ki merijo 3000 km, razpolaga Nemčija z okoli 400.000 km prvovrstnih cest.

POŽARI

Na Pobrežju pri Mariboru se je pojavil ob šestih zjutraj rdeči petelin v gospodarskem posloju posestnika Ivana Jelenič. Ogenj se je hitro širil in je ogrožal tudi stanovanjsko hišo. Gasilec je uspelo, da so nesrečo zajezili, vendar znaša škoda 25.000 din.

Z avtomobilom so se peljali gasilci od Sv. Miklavža pri Ormožu na župni zlet v Ptuj. Na cesti skozi vas Prvenci pri Sv. Marku niže Ptuja so opazili gasilci v avtomobilu, da so začeli goriti hlevi posestnika Martina Galuna v Prvencih. Ustavili so avto, poklicali na pomoč domačine in so v teku pol ure pogasili ter preprečili požar, ki bi bil vpepelil poleg gospodarskega posloja še stanovanjsko hišo. Kako je nastal požar, ni znano.

Razne novice

Važno opozorilo kmetovalcem. Okrajni kmetijski referentje sporočajo vsem kmetovalcem, da je kr. banska uprava ukinila vse podpore za cement pri gradnji gnojničnih jam. Podpor v ta namen torej ni mogoče dobiti. Pač pa je okrajni kmetijski referent vsakemu kmetovalcu na razpolago z načrti in nasveti pri gradnji gnojničnih jam. V najkrajšem času se bo pa dobil trošarine prost cement za zgradbe, ki služijo kmetijstvu. Cement bo tako skoraj za polovico cenejši. Trošarine prost cement bo pa mogoče dobiti samo na priporočilo okrajnega kmetijskega referenta. Z ukinjenjem trošarine na cement za kmetijske zgradbe bo ustrezno vsem kmetovalcem brez razlike, dočim so doslej podporo dobili samo nekateri.

Po 40 letni borbi dograjena cesta. Delavci so te dni dokončali dela na novi cesti Trnovlje—Arclin pri Celju toliko, da se po novi cestni zvezi lahko vrši promet. Cesta, ki je dolga 2116 m, je stala 200.000 din. Omenjeno vsoto je skoraj vso prispeval cestni odbor, občina je pomagala z odkupom sveta in kulukom. Borba za potrebn

no novo cestno zvezo se je vztrajno vodila polnih 40 let.

Velika prireditev Ljutomerskega Kola vozačev in jahačev. Na dirkališču Cven pri Ljutomeru bo veliki derby-meeting v nedeljo 13. in na Marijin praznik 15. avgusta. Zaključek prijav je v soboto, dne 5. avgusta, ob 12. uri. Prijavno mesto: Žitek Franc, Ljutomer. Prijavnina se nakaže istočasno s prijavnico, sicer je ta neveljavna. Pregled konj se vrši 13. avgusta ob 14. uri na dirkališču na Cvenu. Zunanji vozačem so hlevi, seno ter slama brezplačno na razpolago na Moti.

Materina ljubezen premaga vse težave in ovire. Antonija Kalšek, 46 letna poljska delavka iz Slov. Bistrice, je imela 14 otrok, od katerih je ostalo pri življenju še šest. Eden njenih sinov je pri vojaki v Mostarju v Hercegovini, drugi v Nišu v Srbiji. Ker Kalšekova ni imela denarja za prevoz po železnici, je obiskala oba sina peš ter bosa. Na potu je bila od 1. maja do zadnjih dni, ko se je zopet vrnila s tako daljne poti najprej v Mostar in od tam preko Črne gore v Niš.

Pred 30 leti 70 minut — danes le 7 minut. Francosko letalstvo je slavilo 25. julija tridesetletnico prvega poleta čez Rokavski preliv, kateri se je posrečil letalcu Bleriotu. V spomin na ta dogodek je francoski letalski minister Guy la Chambre z letalom odpotoval v London in se sestal z angleškim letalskim ministrom Kingsley Woodom. Neko angleško potniško letalo, ki redno vzdržuje letalsko zvezo med Londonom in Parizom, pa je prejelo nalog, da na poti iz Pariza v London natanko preleti progo, po kateri je Bleriot prišel s svojim letalom v Anglijo. Bleriot je rabil

Bodoče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju, z uporabo naravne »Franz-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

za svoj polet 70 minut, angleško potniško letalo pa danes le 7 minut.

Sadjarški izlet. Podružnica SVD v Ormožu priredi v nedeljo, 20. avgusta, poučni izlet sadjarjev v Slovenske gorice. Odhod iz Ormoža ob 7.23 z vlakom do Žerovinec. Od tu peš skozi Cerovec, kjer bo ogled rojstne hiše Stanka Vraza in posestev grofa D. Avernassa. Preko Veličan gremo v krasni Jeruzalem, kjer bo v cerkvi ob 11 sveta maša. Po sv. maši odmor in kosilo, katero naj vzamejo udeleženci s seboj. Popoldne ogled sadovnjakov in vinogradov g. Hintzeja iz Ptuja, lepega »Temnarja«, last križniškega reda, in vinogradnih posestev tega reda pri Sv. Miklavžu. Od Sv. Miklavža odhod peš in z vozovi do večernega vlaka v Pavlovce. Izleta se udeleži tudi okrajni kmetijski referent iz Ptuja, ki bo med izletom predaval o posameznih panogah kmetijstva. Vsi sadjarji so vljudno vabljeni!

Banovinska kmetijsko-gospodinjstva šola v Svecini, p. Zg. Sv. Kungota, prične decembra novo šolsko leto, ki traja do 31. oktobra naslednjega leta. V šolo se sprejemajo samo kmečka dekleta. Med šolskim letom ni nikakih počitnic. Učenke stanujejo v zavodu, kjer se vrši tudi pouk. Namen šole je izobraziti dekleta za dobre kmečke gospodinje, jim vcepiti veselje do kmečkega dela in jih ohraniti kmečki hiši. Temu primerno je usmerjen tudi pouk, ki obsega: verouk, vzgojeslovje, gospodinjstvo, živiloznanstvo, gospodinjstvo spisje, zdravstvo, živinorejo, mlekarstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, poljedelstvo, narodno gospodarstvo in zadrugništvo, kmetijsko knjigovodstvo, veterinarstvo, čebelarstvo, vinarstvo in kletarstvo; posebno pa se dekleta vadijo kuhanja, šivanja, pranja, pletenja, preje, urejevanja hišnih prostorov in raznih gospodinskih ter gospodarskih del, ki so potrebna vsaki dobri kmečki gospodinj. Oskrbovalnina znaša 350 din na mesec. Kmečkim dekletom, katera zaradi težkih gospodarskih razmer ne morejo plačati celotne oskrbovalnine, podeljuje kr. banska uprava primerne štipendije, ki se ravna po premoženjskih razmerah. Dekle, ki želi vstopiti v šolo, mora biti stara najmanj 16 let, popolnoma zdrava in нравno neoporečna. Lastnoročno pisani in z 10 din banovinskim kolkom kolokovani prošnji se naj

Največja cementna peč

V tovarni portlandskega cementa v Opoljah v Gornji Šleziji bodo letos zgradili največjo cementno peč na svetu. Dolga bo 120 m, nje premer bo 4 m in bo tako imela prostora za 5000 ton cementa. Po zgraditvi te velikanke se bo zmogljivost zgornješleske cementne industrije znatno dvignila.

Denar iz mleka

Italijanska kovnica je nakovala nov drobiž v vrednosti 800 milijonov lir. Gre za kovance po 2 liri, 1 lro, 50 in 25 centesimov. Zanimivo je, da so vsi kovanci iz nove kovine akmonitala, ki uporabljajo pri njegovi izdelavi določene sestavine mleka. Novi denar se od dosedanjih kovancev razlikuje le po nekoliko temnejši barvi kovine.

z lahkoto našla. Potrkala je na večna vrata. Odprlo jih je drobno štiriletno dekletce.

»Ali je gospod župnik pri vas?« je vprašala Alojzija in stopila v vežo.

Deklica je prikimala in z roko pokazala na zaprta vrata.

Alojzija se je nekoliko razgledala. Na desni strani so bila ena vrata odprta. Alojzija se je ustavila pri njih. Pred seboj je videla revno sobo. V eni postelji je ležala žena z nekaj tednov starim otrokom v naročju. V drugem kotu je stala stara vojaška postelja. Na njej je ležal mož kakih petintridesetih let. Noge je imel povite. Sredi sobe je stala železna peč.

Alojzija je šla dalje. Odprla je vrata, za katerimi je moral biti gospod župnik. Zagledala je nenavadno sliko. Od enega do drugega kota kuhinje je bila napeta vrh. Na njej so se sušile plenice. V kotu poleg vrat je bil vodovod. Pred njim je stal župnik. Sklanjal se je nad škaf in pral. Tako je bil zatopljen v delo, da se je šele takrat ozrl, ko je Alojzija zakašljala. Pogledal jo je z otroško nedolžnostjo. Nenadni obisk ga ni spravil v zadrego. Za hip je prenehal z delom in mirno, ljubeznivo vprašal:

»Česa želite?«

»Gospod župnik, jaz sem prišla iz Pikertona in bi rada govorila z vami.«

»Kdo vam je povedal, da sem tukaj?«

»Ali moram povedati?« je smehljlaje vprašala Alojzija, nakar se je tudi župnik nasmehnil.

»Prosim, sedite!« ji je ponudil edini stol, ki je bil v kuhinji. »Povejte, kaj vas je privedlo sem!«

Alojzija je na kratko vse povedala. Ko je končala, je duhovnik sklonil glavo in nekaj časa razmišljal. Nato je dejal:

»Gospodična, to je stara pesem, ki se vedno ponavlja. Kmicic je izvrsten fant, toda o verskih stvarih mu lahko govorim noč in dan, pa nič ne dosežem. On si je vtepel v glavo, da vera ni zanj. Ob ugodnih prilikah bom seveda še govoril z njim. A zdi se mi, da je najboljša, kar moremo storiti, molitev zanj. Prosim Svetega Duha, naj mu presveti pamet.«

»Gospod župnik, ali molite zanj?«

»Da.«

»In boste molili tudi v moj namen?«

»Prav rad, če želite. Sedaj pa z Bogom!« ji je prožil roko in se nato takoj lotil dela.

Alojzija je šla v sobo. Otrok je sedaj bil buden in je jokal. Mati ga je mirila. Alojziji se je zdelo, da še ni videla take materinske nežnosti, kakor je odsevala z bledega obraza te uboge žene. Stopila je k postelji in ljubeznivo vprašala:

»Ali bi vam mogla v čem pomagati? Morda bi prišla otroka?«

Mati se ji je hvaležno nasmehnila. Alojzija je vzela otroka v naročje in se je z njim sprehajala po sobi gor in dol. Otrok je utihnil in jo začudeno gledal.

»Zanimivo, vas ima rad,« je tiho dejala mati.

»Pri drugih joka.«

(Dalje sledi)

priloži: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. npravstveno spričevalo, 5. zdravniško spričevalo, 6. obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo stroške šolanja, kolkovano z din 4 banovinskim kolkom, 7. premoženjski izkaz z uradno navedbo zemljiškega davka (potrjen od davčne uprave) ter gospodarskega stanja staršev ali njih namestnikov. Prošnje za sprejem je poslali najkasneje do 15. septembra naravnost vodstvu banovinske kmetijske-gospodinske šole v Svečini, p. Zg. Sv. Kungota, kjer se dobe na željo še nadaljnja pojasnila.

Velika prireditev slovenskih narodnih običajev v Mariboru. Prireditev slovenskih narodnih običajev, ki bo prirejena v okviru letošnjega osmega Mariborskega tedna 5. in 6. avgusta na stadionu SK Železničarja, bo največja in najzanimivejša tovrstna doseganja prireditev na Slovenskem. V celoti bo nastopilo devet skupin, in sicer štiri iz bivše mariborske oblasti in pet iz Bele Krajine, v celoti pa bo sodelovalo okoli 200 ljudi.

Tombola siromašnih bolnikov. V nedeljo, dne 13. avgusta, točno ob 14. uri priredi Združenje za pomaganje siromašnih bolnikov v državnem zdravilišču Topolšica tombolo, združeno z vrtno zabavo na senčnatem travniku drž. zdravilišča Topolšica. Čisti dobiček te prireditve je namenjen za podporo siromašnim bolnikom. Vsi dobitki so vredni 11.000 din. Dalje je več lepih predmetov. Tablica stane samo 2 din. Po tomboli bo pri vrtni zabavi sodelovala godba »Zarja« iz šoštanja. Razna razvedrila. Streljanje na dobitke itd. Na razpolago bodo dobra pijača in jedi. V primeru slabega vremena ta dan se tombola preloži na naslednjo nedeljo.

Dijaki-nižešolci iz gimnazije in drugih šol v Celju se sprejmejo pod zelo ugodnimi pogoji na stanovanje in vso oskrbo v konviktu sv. Cirila in Metoda. Prijave sprejema kapucinski samostan v Celju. 1133

Sanatorij v Mariboru, Tyrševa 19, prej Gospodarska, telefon 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda 120 din, II. razreda 80 din. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Dr. Hrovat Anton, ordinarij bolnišnice križniškega reda v Ormožu, bo ves avgust odsoten. 1231

Obžalovanja vredni slučaji

Starček umrl v zaporu. 72 letni Peter Pfeifer iz Žerovinc pri Ptujju je bil radi tatvine obsojen na tri mesece zapora in je kazen prestajal v zaporih mariborskega okrožnega sodišča. Pfeifer je v zaporu zbolel in je tamkaj v minulem tednu umrl.

Smrtna žrtev pretepa. Jože Ilec, 22 letni posestnikov sin iz Gorce v Halozah, se je podal na večer s svojo desetletno sestro k prekupčevalki s perutnino. Srečal je posestnikovega sina Alberta Predikako, ki je bil na potu v sosedovo viničarijo. Pri srečanju je nastal med fantoma prepir, v katerem je potegnil Ilec nož, da bi preplašil Predikako. Ta pa je skočil v vinograd po kol in je lopnil z njim Ilec po glavi. Med prerivanjem je Ilec padel, nakar ga je Predikaka pobil do nezvesti. Že med pretepom je odbrzela sestra domov, da je obvestila o žalostnem dogodku očeta ter brata. Ko sta prihitela ta dva na pomoč, sta našla Jožeta že nezvestnega na travniku. Naložili so ga na voz, da bi ga prepeljali v ptujsko bolnišnico, a je med prevozom umrl.

Tolovajstvo brez primere. Borovnikova mati, Antonija Pečoler, ima na griču nad Slovenjgradcem gostilno. Ta krčma je bila v noči napadena od tolovajev. Speča Pečolerjeva se je prebudila radi ropota in je

posvetila v gostilniško sobo ter zopet legla, ker ni ničesar opazila. Čez nekaj časa pa se je sumljivo posvetila električna žepna svetilka, nakar je Pečolerjeva vstala in se podala v drugo sobo, kjer je poklicala snaho in deklo. Ko se je vrnila gostilničarka nazaj v svojo spalnico, so že bili tamkaj trije našemljeni tolovaji. Eden je zahteval od nje denar s puško, drugi ji je grozil z dolgim nožem. Ker se je gospodinja izgovarjala, da ni denarja pri hiši, je razbojnik ustrelil iz puške. Naboj je Pečolerjevo samo opraskal ob levi strani glave. Ranjena gospa se je umaknila, dočim sta snaha ter dekla utekli skozi okno in sta poklicali na pomoč hlapca. Kakor hitro so se vsi domači razleteli iz hiše, so tolovaji vse pretaknili. Odnegli so denarico s 1300 din gotovine, v enem predalu so našli 150 din in še posebej 40 din pri cigaretah; vse gotovine blizu 1500 din. Nadalje so ukradli nekaj cigaret, sira, dežnik, štiri namizne prte in drugega perila. Medtem ko so trije stikali po sobi, so trije zunaj stražili s puško v roki. Na klicanje

V preteklem tednu je minulo 30 let, odkar je preletel v 70 minutah Francoz Lojz Bleriot Rokavski preliv med Anglijo in Francijo

Na švedskem so se začele ženske učiti zidarske obrti

snaha in dekle ter na strele je prišel iz hleva hlapec Blodnik Martin s sekiro v roki. Toda sekiro je moral vreči proč, ker so mu roparji zagrozili in nastavili puško, da ga ustrelje, če ne vrže sekire stran. Hlapec je sekiro odvrnil ter se pogel v beg v Slovenjgradec po orožnike, ki so kmalu nato prišli. Ko so roparji opazili, da gre hlapec po orožnike, so oni na straži tekli za njim in streljali, pri čemer je dobil praske na levi roki in desni nogi, vendar ga niso mogli ujeti. Nato so pa, ko so videli, da več denarja ni najti in da bodo orožniki vsak čas prišli, roparji pobegnili skozi okno in zginili v temno noč.

Kar pet razbojnikov napadlo posestnika. Posestnik Franc Žigart s Plešivca na Pohorju je javil orožnikom, da je navalilo nanj v njegovi hiši kar pet razbojnikov. Žigart je bil ob napadu sam doma in je pripravil v kuhinji drva. Eden od tolovajev ga je vrgel po tleh, ostali pa so mu grozili z noži, ako bi vpil na pomoč. Roparji so vzeli Žigartu lovske puške z naboji, 140 din, zlat prstan ter razne malenkosti. Pred pobegom so gospodarja zvezali, zaklenili hišna vrata ter se zgubili neznan kam.

Izpred sodišča

Pet let ječe, ker je ubil posestnika radi enega litra vina. V Sp. Ravnah v občini Žetale pri Rogatcu je popivalo 6. julija več pivcev v vinotoču posestnika Ivana Kolarja. Popili so nekaj nad deset litrov vina in so se odpravili krog polnoči iz vinotoča. 27 letni delavec Jurij Zakelšek iz Sp. Raven je vzel pri odhodu s seboj liter vina, ki je ostal na mizi. Zakelšek se je podal spat doma na kozolec, mimo katerega je prišel Ivan Kolar, ki je začel Zakelšku očitati, da mu je ukradel liter vina. Zakelšek je skočil s kozolca, pograbil v drvarnici kol ter je udaril z njim Kolarja po glavi. Že na tleh ležečega je Zakelšek še parkrat lopnil. Pobitega so prenesli na njegov dom, kjer je drugi dan po napadu, 7. julija, umrl. Ubijalec je bil dne 25. julija v Celju obsojen na pet let robije ter na plačilo 850 din za pogreb Ivana Kolarja.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Naša prekmurska metropola dobiva vedno lepše lice, kajti v zadnjem času se pri nas precej gradi. Sedaj bo kmalu zaključeno zidanje betonske ograje pri r.-k. župnišču, ki je bila neobhodno potrebna, ker je bila stara že v obupno slabem stanju. Vsekakor bo sedaj vsak človek, posebno tujec, ob prihodu v Soboto o njej dobil znatno boljši vtis in tudi velik ovinek se bo na tem mestu nekoliko zreguliral. H gradnji je precej prispevala tudi občina. — O odkritju spomenika prekmurskim književnikom, ki bi se moralo vršiti v zvezi s prekmurskim tednom, smo na tem mestu že poročali. Toda vsem našim čitateljem sporočamo, da bo odkritje v septembru ob pričetku novega šolskega leta in z njim v zvezi bodo tudi razne kulturne prireditve.

Turnišče. V nedeljo, 23. julija, je pod črnim logom turniškim v cerkvi Matere Milosti Vsemočnemu daroval novo sv. mašo g. Gjuran Jožef iz Gomilic. Te pri nas ne ravno redke slovesnosti se je udeležilo toliko vernikov, da so prostrano cerkev do zadnjega kotička napolnili. — Pred dnevi je bil doma g. Trboča Ludovik, uslužbenec

v kabinetu g. ministra Snoja. Baje zapuša državno službo ter bo šel v neki mariborski denarni zavod, kjer se naj prav dobro počuti! — Z žetvijo smo končali in tudi mlatitev se bliža koncu. Z letošnjim žitnim pridelkom bi bili zelo zadovoljni, če nam nadležne miši ne bi uničile toliko lepega žita. Žito letos plačuje zelo dobro in to križ (20 snopov) rži 25—40 kg, a pšenica 20—35 kg. Pri mlatitvi je zelo živahno, ker vsak gospodar delavcem postreže z dobro kapljico, zato navadno ob takih prilikah orijo navdušene pesmi.

Šulinci. Pred kratkim je zadela posestnika Šebjanič Kolomana in posestnico Škerlak Marijo precejšnja nesreča. Požar jima je namreč uničil vse imetje. Gasilcem se je posrečilo rešiti Škerlakovi le nekaj stanovanjske opreme in živino, dočim je Šebjaniču pogorelo prav vse. Goreti je začelo v zgodnjih popoldanskih urah pri Šebjaniču. Po nekaj minutah je bila vsa hiša z gospodarskim poslopjem vred v ognju tako, da ni bilo mogoče rešiti niti živine. Gasilci so sicer takoj prihiteli na kraj požara, a gašenje je radi pomanjkanja vode skoraj bilo onemogočeno. Ker je ta dan pihal močan veter, ki je raznašal gorečo slamo proti hiši posestnice Škerlak, se je vnela tudi ta. Tudi njena hiša z gospodarskim poslopjem je pogorela do tal. Oba trpita veliko škodo. Zavarovana nista bila. Vzrok požara še ni pojasnjen.

Strehovci. V torek, 25. julija, je na našem bregu močno zažarelo, kajti začela sta goreti vinska hrama Žizek Ane iz Turnišča ter njenega soseda »Mericevega« Ivana. Ker se je ogenj zelo naglo širil, domači niso mogli rešiti niti vse živine in je ena telica, ki so jo isti dan gonili na sejem v Dobrovnik, postala plen besnečih plamenov.

Pordašinci. Dne 21. julija ob dveh ponoči je začelo goreti gospodarsko poslopje posestnika Kološa Aleksandra. Vnelo se je na gumno spravljeno snopje, odkoder se je požar razširil na ostala poslopja. Skupna škoda znaša nad 50.000 din in je krita z zavarovalnino. Občudovanja vredna je bila požrtvovalnost občinskega tajnika, ki je šel na goreče podstrešje in tam napekljal brizgalno cev, da je tako ogenj omejil. Ogenj je nastal baje iz nepredvidnosti hlapca, ki je v bližini snopja odvrnil cigaretni ogorek, ki ga je veter odnesel med snopje.

Dobrovnik. Dne 25. julija je bil pri nas Jakobov sejem, ki pa ni bil posebno obiskan in tudi živina ni imela prave cene. Vzrok slabih cen je bila suša, ki je zadnje čase zajela naše žitne poljane in travnike. Bili smo že zelo zaskrbljeni za jenski pridelek, kajti če nam Bog še dolgo ne bi dal dežja, bi zopet marsikateri posestnik s praznim želodcem pričakoval novega »pova«. — Naša rojakinja Horvat Marija, p. d. Šošova, je bila po posredovanju g. Terboče, bivšega tajnika v kabinetu g. ministra Snoja, nameščena na okr. sodišču v Murski Soboti. Službo ji iz srca privoščimo, ker je nanjo precej časa čakala.

Čikečka vas. 22. julija je nastal ogenj v parni posestnici Balajc Aleksandra, od koder se je razširil tudi na gospodarsko poslopje. Posestniku je zgorelo okrog 200 križev žita ter okoli 150 stotov sena ter večina gospodarskega orodja. Škoda, ki je le delno krita z zavarovalnino, znaša na 40.000 din. Vzrok požara še ni pojasnjen.

Pri neredni stolici, napetosti črev zaradi zapeke prav odlično odvaja naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaostanke prebave, nakopičene v črevih. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josefova« voda s polnim uspehom pri odraslih kakor tudi otrocih.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Vedno nova pota sleparjev

Pred nekaj meseci se je pojavil v Mariboru moški s pravilno izstavljeno železniško legitimacijo zagrebškega železniškega ravnateljstva in s stalno brezplačno vozno karto za II. razred na železnici. Uradnik iz Zagreba je kupil v Gosposki ulici potovalni pisalni stroj, ki je stal 3500 din, plačal 200 din, za ostalo vsoto pa je podpisal menico, katera je bila opremljena z žigom zagrebškega železniškega ravnateljstva. Trgovca je dal stroj v prepričanju, da mu bo plačan v obrokih.

Nekaj dni nato se je pojavil isti Zagrebčan v družbi tovariša v Mariboru, kjer sta se oglašila pri trgovcu s pisalnimi stroji pri kolodvoru. Izvabila sta na zgoraj opisani način nov in 3600 din vredni pisalni stroj, plačala 200 din in sta se izkazala z legitimacijama kot železniška uradnika iz Subotice.

Ne dolgo za tem sta bila ista ptiča že zopet v Mariboru. V Gosposki ulici sta hotela z legitimacijama in na obroke kupiti 4000 din vredno harmoniko. Trgovca jima ni sedel na limanice, ker je zahteval poleg legitimacije in menice še druga jamstva, katerih mu nista mogla dati.

Medtem sta poslala osleparjena prva mariborska trgovca vsak svojemu kupcu

v Zagreb in Subotico račun. Iz obeh mest sta prejela obvestilo, da je železniški uradnik z označenim imenom nepoznan.

V minulem tednu se je skušal isti goljuf na isti način v Ptuj dokopati do novega pisalnega stroja. Zadel je na trgovino, katera ima zastopstvo mariborske tržnice, katero je že bil potegnil. Lastnik ptujске trgovine se je obrnil po telefonu v Maribor, odkoder je dobil nasvet, naj laži-uradnika da aretirati, kar se je tudi zgodilo. Policija je k zgoraj navedenim izvirnim sleparskima primeroma dodala še dva: Mariborski trgovec Weixl v Jurčičevi ulici je nasedel temu goljufu ter mu je prodal na obroke 3541 din vredno novo harmoniko. Od trgovca z radio aparati Davorina Soneslavskega v Varaždinu je izvil slepar na sličen način 6325 din vreden radio aparat, za katerega je plačal kot prvi obrok 270 din.

Mož je imel popolnoma pravilno izstavljene legitimacije železniških uradnikov na imena Dane Momčilovič, Milovan Klajič, Ilija Jankovič, Stevo Vuksan, Djuro Jočič. Policija njegovega pravega imena zaenkrat ni mogla ugotoviti. Sumijo, da se piše B. Vuksan, da je bil dve leti v orožniški službi ter da je doma iz Belovara ter po poklicu zidar.

Društvene vesti

Dekliški dan

Katoliška akcija deklet in Zveza dekliških krožkov priredita v nedeljo pred praznikom Marijinega Vnebovzetja, dne 13. avgusta, pri Sv. Križu nad Dravogradom dekliški dan. Prireditve je namenjena dekanijam: Stari trg, Škale, Dravograd, Mežiška dolina, Vuzenica, Marenberg in nekaterim župnijam obeh mariborskih dekanij. Prav posebno velja prireditve enim skupinam KIA in dekliškim krožkom. — Sv. Križ nad Dravogradom je zelo priljubljena romarska cerkev (višina 526 m), podružnica župnije Črneče, z lepim razgledom po naši, danes dvakrat ljubljeni Koroski. Povsod Boga po Mariji!

★

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Dne 13. avgusta bo pri nas velik okrožni mladinski tabor. V veličastni trikraljevski cerkvi bo sv. maša z ljudskim petjem ob spremljanju trojiške godbe ter pridigo g. dr. Jožefa Meška. Po sv. maši bo zborovanje z govorom dr. Cirila Žebota in poslanca Jožefa Špindlerja ter pozdravi fantov in deklet. Popoldne ob treh bo telovadni nastop, kjer se bo pokazalo delo in moč naše mladine. Bratje in sestre, na svidenje! Bog živi!

Središče ob Dravi. Na praznik Vnebovzetja, 15. avgusta, priredi naše Prosvetno društvo svojo drugo bogato tombolo na trgu pri kapeli. Začetek ob 15. uri. Deset prvovrstnih koles in še deset drugih krasnih in dragocenih tombol ter več sto praktičnih in lepih dobikov bo razdeljeno med srečne udeležence. Tako velike in bogate tombole še do sedaj v Središču ni bilo, zato je umljivo, da je zanimanje zanjo tako veliko. Tablice so samo po 2 din. Želeti je, da si cenj. občinstvo oskrbi tablice že v predprodaji, ker radi splošnega zanimanja ni sigurno, da jih šele na dan prireditve dobite. K množični udeležbi vlijudo vabi odbor.

Vransko. Vsa Savinjska dolina se živahno zanimala za veliko prireditve, ki bo v nedeljo, 13. avgusta, ob priliki blagoslovitve novega Slomškovega doma. Spored celodnevne prireditve je na-

slednji: na predvečer bodo po najlepših razglednih točkah župnije zagoreli kresovi. Drugi dan bo ob 8.30 sprejem gostov; prireditve se bo udeležil tudi pokrovitelj g. ban dr. Natlačen. Ob 9 bo spreved po trgu, ki bo krenil v cerkev, kjer bo ob 9.30 slovesni cerkveni govor, ki ga bo imel naš rojak, spiritual mariborskega bogoslovja g. Anton Karo, nato bo slovensa služba božja, ki jo bo opravil predsednik Prosvetne zveze g. dr. Jožef Hohnjec. Po službi božji odhod pred novi dom, kjer se bo izvršila blagoslovitev. Sledilo bo veliko prosvetno zborovanje. Ob 14.30 bodo večernice, nato pa bo velik telovadni nastop v bližini doma. Pri celodnevni prireditvi bo sodelovala salezijanska godba iz Radne. Spominski znaki, ki dajo obenem tudi pravico za stojišče pri telovadnem nastopu, bodo veljali 5 din, za sedež se doplača še 5 din. Od blizu in daleč: na svidenje 13. avgusta na Vranskem!

Okrožni mladinski tabor v Šmarju pri Jelšah. Šmarsko-rogaško okrožje fantovskih odsekov in dekliških krožkov priredi dne 13. avgusta v Šmarju pri Jelšah svoj okrožni mladinski tabor. Ta dan se mora zbrati pri nas vsa mladina iz našega okraja, da pokaže, da tudi v naših krajih mladina dela za prosvetni in kulturni napredek našega naroda. Pokazati moramo, da nas je veliko in glasno povedati, kdo smo in kaj hočemo. Že v soboto, 12. avgusta, se bomo zbrali ob 19.30 v prelepi cerkvi sv. Roka k slovesnim večernicam. Po cerkvenem opravilu bomo na tem hribu zažgali kres, ki naj oznani, da se je tabor pričel. Priredili bomo tudi kresovanje z godbo, petjem in drugimi lepimi točkami. Tudi po drugih hribovih naj zagore ta večer kresovi. Drugi dan, v nedeljo, se začnemo zbirati ob osmih pri Katoliškem domu za spreved, ki bo ob devetih po trgu. Spreved bo šel po vsem trgu in se bo vrnil nazaj h Katoliškemu domu na telovadišče, kjer bo sv. maša s pridigo. Med sv. mašo bo ljudsko petje. Takoj nato bo zborovanje, na katerem bo govoril g. dr. Benedičič iz Celja. Popoldne ob treh bo na istem prostoru telovadni nastop. Bog živi!

Vinogradniki, viničarji!

Naročite »Slov. gospodarja«, ki vam bo v svoji mesečni prilogi »Kmečko delo« za september brezplačno preskrbel novi »Viničarski red«, ki stopi v veljavo dne 1. novembra 1939.

Sv. Vid pri Ptuj. V nedeljo, 23. julija, se je vršil pri nas mladinski dan. Dolgo se je že naša mladina, organizirana v FO in DK, vsestransko pripravljala za ta svoj prvi praznik, ko je hotela javno manifestirati za svoje vzvišene ideje in pokazati vsem, prijateljem in nasprotnikom, sadove svojega telesno-vzgojnega dela. Ob 10 se je na koncu trga zbral velik spreved, kakršnega Sv. Vid še ni videl. Spreved navdušene mladine je šel

skozi Sv. Vid, ki je bil ves v zastavah. Le dve hiši sta delali pri tem »častno« izjemo! Sledila je v župnijski cerkvi slavnostna pridiga in sv. maša. Popoldne se je mladina zbrala na telovadišču, od koder je v mogočnem sprevedu z markovsko godbo odkorakala v cerkev k večernicam ter se nato vrnila na telovadišče k popoldanskemu nastopu. Veliko telovadišče je bilo lepo okrašeno z venci in mlaji. Velika množica je prihitela od blizu in daleč, da vidi uspehe telesno-vzgojnega dela naše idealne mladine ter da izkaže isti za njeno nesebično delo zaslužen priznanje. Za zaključek lepo uspele prireditve so prikorakali vsi nastopajoči na telovadišče, kjer so z občinstvom vred navdušeno zapeli fantovsko himno. Prvi mladinski dan v Sv. Vidu je v vsakem oziru uspel. Obenem pa je ta prireditev pokazala, da tudi ta del naše ožje domovine ne spi, ampak da je že močno razgiban — in to v pravem mladinskem katoliškem valovanju.

velikega pomena pa je dejstvo, da se je zgradil izključno iz prihrankov zadnjih let ter iz prostovoljnih prispevkov dobrih občanov, ostanek pa se bo kril z dobičkom velike tombole, pri kateri so sodelovali vsi občani. Odbor se vsem najlepše zahvaljuje, prav posebno še našim fantom in dekletom! — Dopisnik »Nove dobe« se v zadnji številki zopet nekaj norčuje iz občinskega odbora zaradi prireditve tombole, češ, da bo za naprej kril vsak primanjkljaj s tombolo. Svetovali bi, naj tudi dopisnik in njegovi napredni pomagači priredijo tombolo, da bodo lahko krill primanjkljaje, ki so jih še napravili s svojim slabim gospodarstvom, da ga ne bo treba braslovskim davkoplačevalcem. — O sramotenu hmeljarskega nadzornika g. inž. Dolinarja zaradi njegovega predavanja preteklo nedeljo bi pa pripomnili samo to: kar je storil g. inž. Dolinar za Savinjsko dolino, je znano vsakemu savinjskemu hmeljarju in nam ga ni treba braniti pred napadi v »Novi dobi« z dopisi iz Braslovč.

Izlet in zborovanje Zveze absolventov kmetijskih šol pri Mariji Snežni na Velki

Prvič po svetovni vojni prireja pri Mariji Snežni na Velki, na tej skrajni severni točki naše lepe domovine, organizacija mladih kmečkih ljudi svoje zborovanje. V tem najbolj razglednem, najlepšem pa tudi najbolj zapostavljenem in najbolj pozabljenem kraju Slovenskih goric se še ves čas po svetovni vojni ni vršilo kakšno kmečko stanovsko zborovanje. Zadnji čas prihajajo sicer v vse kraje Slovenskih goric razna nacionalna društva v lepih oblekah, ki ob kozarčku pojejo in se razveseljujejo. Kmetom se na ta pogled rodi odpor proti

njim, ker so mnenja — dostikrat napačnega — da se pije in zabava na njihov račun. Zato je prav in umestno, da v nedeljo, dne 6. avgusta, priredi okrožje Zveze absolventov kmetijskih šol v Mariboru s sodelovanjem celotne organizacije absolventov, izlet, združen z zborovanjem (po sv. maši ob 11. uri) pri cerkvi pri Mariji Snežni. Mladi kmečki ljudje bodo šli med svoje tovariše trpine, da se tako skupno pogovore o kmetovem težkem položaju. Zato vabimo vse resnične prijatelje kmeta, da na ta dan pohite k Mariji Snežni!

Galicija pri Celju. Šla sta se kopat v tako zvani Anžuho jez v Pirešici dva brata, 18 letni Konrad ter 15 letni Martin Podpečan, posestnikova sinova iz Sv. Jungerte. Med potjo sta spravila tukajšnjega organista Poplas Franca s seboj. Med kopanjem je naenkrat postalo slabo mlajšemu Martinu, da se je začel potapljati. Takoj sta mu priskočila na pomoč starejši brat in Poplas, da ga rešita. Pri tem so se vsi trije potopili v globok tolmun. Le duhaprisotnosti in hrabrosti organista se imata fanta zahvaliti, da sta ostala pri življenju. Ta je namreč, rešivši se njunih krčevitih in obupnih prijemov, izvlekel najprej Martina, nato pa še Konrada. Slednji je bil že popolnoma nezavesten in so ga s trudopolnim umetnim dihanjem spravili k zavesti. Za ta res plemeniti in junaški čin, ki ga je organist storil s tem, da je dva sicer mlada, a postavna fanta rešil sigurne smrti, pač zasluži vse priznanje in javno pohvalo, kakor tudi od strani oblasti primerno nagrado. Obenem naj bo ta nezdoga tudi svarilen opomin vsem ostalim kopalcem, da se ne smejo kar tako na slepo podajati v nevarnost, posebno še, če se ne ve, kaka globočina je na posameznih mestih v vodi.

Dopisi

Marija Snežna. V Savniku je pogorelo podstrežje hiše posestniku Ornik Petru. V nedeljo imamo pri Mariji Snežni proščenje in upamo, da bomo vsaj pri Benkovih klobasah dobili one, ki ob nedeljah kosijo, pijančujejo in politizirajo; seveda ne nam v korist. Nekateri bi v Savniku radi Nemško govorili, pa to je šment, ko ne znajo, kakor tudi vol ne zna na boben igrati. Pa še drugič kaj.

Sv. Anton v Slov. goricah. V soboto, 11. avgusta, bo pri nas ob devetih sv. maša za vse žive in rajne romarje, nato odhod skozi Ptuj na Ptujsko goro in tam prenočitev. Naslednje jutro po sv. maši pojdemo proti Sladki gori.

Zrkovce pri Mariboru. Gasilska četa vabi v nedeljo, 6. avgusta, ob 14.30 k blagoslovitvi novega križa pri gospe Kokolj na vasi. Obenem bodo tudi večernice pred križem. Po večernicah bo gasilska prireditev na vrtu v bližini križa.

Veržej. Sporočamo zopet naše novice, vesele in žalostne. Katoliška akcija za dijake (60 članov) je imela v tukajšnjem zavodu Marijanišče duhovne vaje in predavanja. Duhovne vaje so vodili oo. jezuitje, predavanja pa še drugi profesorji. K zaključku se je pripeljal tudi prevz. g. škof iz Maribora, da je navdušil dijake za lepo versko življenje. — Vročina nam bo uničila otavo in druge pridelke, prav pa pride tistim, ki delajo opeko za svoje nove stavbe, s katerimi hočejo oplešati naš stari trg. — Počitničarjev domaćinov je že veliko prišlo domov. Praviijo pa, da pride še do 30 revnih otrok z Jesenic, katere pošilja tamošnja občina v naše sončne ravnine. — Orožniški postaji v Križevcih pri Ljutomeru gre zahvala, ker so izsledili in zaplenili tako število ukradenih koles, da presega skoro zalogo tukajšnjih prodajalcev.

Sv. Barbara v Halozah. V lanskem letu smo pri nas začeli graditi cesto v Brezovcu, ki bi naj vezala Sv. Barbaro z Zavrčem. Z veseljem smo pozdravili to zamisel, posebno, ker je bila to že naša dolgotrajna želja. Banska uprava je nakazala podporo 20.000 din iz bednostnega sklada. V prvi vrsti se je zahvaliti g. inž. Lahu, ki je tako ekonomsko in strogo tehnično izvedel traso. Ker je trasa zelo dobro izpeljana, ne bo treba nobenega nasipa, kakor je to bilo prvotno določeno. Za ta nasip bi bil namreč potreben znesek 20.000 din, kar pa je po zaslugi g. inženjerja odpadlo in se je iz prve podpore naredilo nad 1 km ceste. Če bi delo tako napredovalo kakor v tem letu, bi bila cesta, ki preseka okoli 600 m visok hrib, v dolžini 8 km s pomočjo podpore banske uprave in prispevkov dveh haloških občin sčasoma popolnoma dograjena. Naši siromašni ljudje so si zaslužili za najpotrebnejše, za kar smo prav hvaležni onim, ki so to spravili v tek. Tudi v bodoče bi si radi kaj zaslužili, pa smo zvedeli, da se delo ne bo nadaljevalo. Vzrok, ki se ga sliši, je ta, da bi baje započeta cesta bila prestrma in sedaj se delajo drugi načrti za manj strmo cesto. Ako bi to odgovarjalo resnici, vprašamo meročajne, kako je vendar mogoče brezplodno naložiti denar v cesto, ki se ne bo uporabljala, ko pa smo ravno mi v blatnih Halozah potrebni dobrih cest? S takim početjem se ne strinjamo, kajti kakor smo potrebni zaslužka in dela, tako naj bo naše delo koristno splošnosti!

Braslovče. Skromno slovesnost blagoslovitve novega ubožnega doma, ki se je vršila preteklo nedeljo, združeno z veliko tombolo, je posetilo ogromno ljudi. Blagoslov je izvršil g. dekan Atelšek s primernim nagovorom o pomenu ubožnega doma za domače ubožce. Veliko truda in skrbi je imel občinski odbor, preden je ta dom postavil,

Sv. Jedert nad Laškim. Za lansko 150 letnico župnije smo imeli sveti misijon, ki ga je letos ponovil s tridnevnicco g. p. Fl. Ramšak iz Ljubljane. — 20. maja pa je prevz. g. knezoškof iz Maribora blagoslovil novo cerkev sv. Antona v Gornji Rečici, opravil v njej prvo sv. daritev ter delil zakrament sv. birme. Takoj po njej je imel drugo sv. mašo tukajšnji rojak g. Ferdinand Potokar, katehet na mariborski realni gimnaziji. Tretja sv. maša je bila v novi cerkvi za poroko Neže Šergan, hčerke Nikolaja, p. d. Podomevska, ki ima največ zaslug, da je pozidano novo svetišče; še zdaj se neprestano trudi, da dobi nova hiša božja tudi znotraj, kar ji gre po načrtih Plečnikove šole. Manjka namreč še vsa oprava in oprema v cerkvi. — Naglo pa napreduje stavba prizidka rečiške šole v bližini cerkve. V jeseni bo imela šola tri učilnice. — Na Podgoričnici pri Sv. Jederti pa se je kužno znamenje nevarno nagnilo in pokalo. Zidar ga je okusno popravil. — V podružnici sv. Magdalene v Golcah je novomašnik g. Mihael Grešak opravil svojo drugo slovesno sv. mašo. Prvo je imel v nedeljo, 16. julija, v mariborski baziliki Matere milosti. — Župnijska cerkev sv. Jederti potrebuje novih orgel. Mojster Jenko in inž. Pengov delata načrt za nove orgle in prikladno povečanje kora.

Zagorje pri Kozjem. Dne 5. in 6. avgusta se pri nas vrši velik romarski shod. Leskovška nedelja je namreč znana daleč naokrog, saj leto za letom privabi obilo Marijinih častilcev v prekrasno svetlišče zagorske Matere božje. Za romarje bo z vsem poskrbljeno. Pridite!

Kmečka trgovina

Splošno stanje kmetijskih pridelkov v okrajih Maribor levi in desni breg

Ozimna žita in oves so dala prav zadovoljivo žetev. Zrno je zdravo in kleno in je v splošnem kakovost mnogo boljša kot lansko leto. Pridelki krompirja bo pa radi deževnega vremena spomladi in pretekle suše za 30—40% manjši kot lani. Seno je bilo ob rekah in potokih poplavljenno, tako da je ponekod popolnoma nerabno, kjer pa ni bilo poplave, se ga je pa pridelalo za eno tretjino manj kot navadno, ker radi spomladanske suše ni bilo nič drobne trave. Prav tako bo otave zelo malo, ponekod nič. Koruza raste počasi, ker jo ovira, oziroma jo je ovirala suša.

Kmetovalcem se priporoča, da mislijo na pomožno krmo. Predvsem naj sejejo mnogo repe, za kar je v avgustu še čas. V jeseni pa naj sejejo veliko graharice, pomešane z ržjo in inkarnatko, kar jim bo dalo spomladi zgodaj in obilo tečne zelene krme. Krmili se naj začne že sedaj rezanica, to je mešanica sena in slame. Nadalje se priporoča odprodaja mesnate živine, dokler je še kolikor toliko ugodna cena (radi pomanjkanja krme zna biti cena nižja) in da pri živini ne trpimo zgube na dragocenem mesu. Posebno se še opozarja na tečna krmila, ki se dobe doma, to je na dodatek otrobov in bučnih tropin, posebno k beli rezanici (če je več slame kot sena).

Vinogradi kažejo dobro. Peronospora in oidija skoraj ni opaziti. Če ne bo kake nesreče, se obeta dobra vinska letina. Slabše je s sadjem, ker radi suše zeleni plodovi zelo odpadajo.

Trgovina s sadjem

se začne s 1. avgustom. Prizad je izdal izvozna dovoljenja, ki se dobe pri združenju sadnih izvoznikov v Mariboru. Za poletno sadje je rezervirana vsota pol milijona mark, kar predstavlja vrednost 250 vagonov; v celoti se bo v Nemčijo izvozilo 3000 vagonov jabolk. Cena za jabolka v razsutem stanju je na nemško-jugoslovanski meji 20 RM 100 kg, kar znaša (po tečaju marke 14.30) 2.86 din kg. Carina za 100 kg jabolka znaša 4.50 RM (za vagon 100 din), od dne 25. septembra pa 2 RM, kar zniža prvotno ceno za kakih 50 par pri kg. Tako lahko računamo, da bo najboljša cena za zgodnja jabolka okrog 2 din kg. Prizad daje sicer 25 din nagrade za 100 kg (25 par za kg) izvoženih jabolk, toda to bo šlo na račun zaslužka izvoznikov, radi česar cena pri kmetovalcu vseeno ne bo višja kot 2 din kg.

Za sveže slive je rezervirana vsota 200.000 RM, kar predstavlja vrednost okrog 80 vagonov. Cena za 100 kg svežih sliv na jugoslovansko-nemški meji je določena 25 RM, kar znaša v našem denarju 3.57 din kg. Slive se ne smejo izvažati v razsutem stanju. Tudi sorta »požegača« se za enkrat še ne sme izvažati.

Sadni izvozniki so o letošnjem izvozu sadja sklepali 26. julija pri »Meranu« v Mariboru. Na zborovanje razen izvoznikov ni imel dostop nihče. Časopisom so pa dali poročilo, da so razgovori v glavnem obravnavali nove predpise o izvozu sadja, ki jih je izdal Prizad, proti katerim so protestirali.

V krajih, kjer se je pojavil kapar San José, se bo izvoz ustavil.

Gospodarske zanimivosti

6500 kg rožmarinovega olja je po 55 din kg izvozila splitska zadruga »Pharos«. Poleg rožmarinovega olja je omenjena zadruga izvažala še kaduljino, sivkino in lovorjevo olje.

Jugoslavija prodaja Slovaški svinje in tobak. Na Slovaško se je poslalo pred kratkim 20 vagonov svinj in 10 vagonov masti. To je prvo blago, ki ga je prodala Jugoslavija svobodni Slovaški. Poleg tega namerava Slovaška kupiti v Jugoslaviji 400.000 kg cigaretnega tobaka.

Koruza se ne bo dobila več zastoj. Naš trgovski minister Tomič je rekel, da se brezplačna nakazila za hrano (koruza) pasivnih (revnih) krajev ne izdajajo več, namesto tega pa se bodo dali revnim krajem krediti (denar) za javna dela.

Cene goveje živine

Voni. Maribor debeli 3.90—5 din, poldebili 3.25 do 4 din, plemenski 4.25—5.50 din; Ptuj 3.25 do 4.50 din, Ljubljana prvovrstni 5.50—6 din, drugovrstni 5 din, slabše vrste 4—4.50 din kg žive teže.

Biki. V Mariboru so bili biki za klanje 3.25 do 4.25 din, v Ptuj 3—3.80 din kg žive teže.

Krave. Maribor klavne 3.50—4.50 din, plemenske 3.50—4.50 din, klobasarice 2—3 din, molzne 4—5.25 din, breje 3.50—4.50 din; Ptuj 2—3.75, Ljubljana prvovrstne 4—4.50 din, drugovrstne 3.50—4 din, slabše vrste 2.50—3 din kg žive teže.

Telice. Maribor 3.70—5.25 din, Ptuj 3.25—4.25 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 4—6 din, Ptuj 5 din, Ljubljana prvovrstna 6.50—7 din, drugovrstna 6—6.50 din kg žive teže.

Konji

V Ptuj so lepi konji dosegli 4500 din, lepa zrebeta pa 1800 din glava.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stare 80 do 100 din, 7—9 tednov 110—120 din, 3—4 mesece 180—240 din, 5—7 mesecev 310—450 din, 8—10 mesecev 470—515 din komad, kg žive teže pa 6—8 din. Ptuj mladi pujski 6—12 tednov stari 80—170 din glava, kg žive teže 6.75—7 din.

Pršutarji. Ptuj 7—7.50 din, Ljubljana 8—9 din kg žive teže.

Špeharji. Ljubljana domači 9—9.50 din, sremški 10—10.50 din kg žive teže.

Tržne cene

Žito. Pšenica 1.75 din, rž 1.50 din, ječmen 1.50 din, koruza 1.25—1.50 din, oves 1 din, proso 1.75 din, ajda 1.50 din, fižol 2.50—4 din kg na mariborskem trgu; na ljubljanskem trgu pa pšenica 1.90—2.10 din, ječmen 1.95—2.20 din, rž 1.95 do

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOV
ZAGREB, KOTURAŠKA 69

2 din, oves 1.95—2.30 din, koruza 1.65—1.85 din, fižol 4 din kg.

Krma. Maribor sladko seno 60—70 din, kislo seno 50—60 din, lucerna 70 din, pšenična slama 35—40 din stot. Ljubljana seno 60—80 din, slama 50 din stot.

Kože. Ljubljana goveje 12 din, telečje 16 din, svinjske 11 din kg.

Drva. Ljubljana 90—110 din kub. meter.

Sadje. Jabolka 4—6 din, hruške 4—6 din, češnje 4—6 din, marelice 4—8 din, breskve 4—10 din, grozdje 20 din kg na mariborskem trgu; liter češenj 2—3 din, borovnic 1—2 din, malin 4 do 5 din, ribeza 2—2.50 din, ringlo 2 din.

Zelenjava ima od zadnjega poročila nespremenjene cene.

Sejmi

7. avgusta živinski in kramarski: Svetina — 8. avgusta tržni dan s svinjami: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Ljutomer, Maribor — 9. avgusta živinski in kramarski: Žalec; svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 10. avgusta živinski in kramarski: Turnišče, Brežice, Gornja Radgona, Podčetrtek, Razkrižje, Slovenjgradec — 11. avgusta svinjski: Maribor — 12. avgusta svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Sv. Jurij pri Celju.

Razgovori z našimi naročniki

Sosed si lasti razen pravice vožnje tudi pravico košnje. M. M. Kupili ste parcelo zemlje, pri čemer Vam je prodajalec povedal, da ima sosed pravico vožnje preko te parcele. V zemljiški knjigi ta pravica, odnosno breme ni vpisano. Sosed pa nele vozi preko Vaše parcele, marveč tudi kosi travo, ki zraste na zadnji cesti. Slišali ste, da so se sinovi prodajalca svoječasno temu upirali, natančneje pa ne veste, kako je bilo. Sosed trdi, da je celo cesto priposestvoval, ker da jo že 30 let »rabil«. Vi ste kupili parcelo s cesto vred, ste vključili kot njen lastnik in tudi plačujete vse davščine. — Služnostno pravico vožnje preko kupljene parcele morate sosedu priznati, čeprav ni v zemljiški knjigi vpisana, kajti prodajalec Vas je na njo opozoril in bo sosedova trditev, da je to pravico že 30 let izvrševal, skoro gotovo resnična. Kar se tiče sosedove trditve, da je cesto že 30 let »rabil«, s čimer hoče najbrž reči hasnoval, se najprej točno informirajte pri prodajalcu, ali je sosed cesto izključno hasnoval (kosil travo) res že 30 let, javno, brez prošnje in brez sile. Le v slednjem primeru bi bil sosed priposestvoval lastninsko pravico do ceste, ali vsaj pravico košnje, čeprav ste Vi vpisani kot lastnik (preje pa prodajalec) in je le prodajalec plačeval, odnosno zdaj Vi plačujete davke od cele parcele s cesto vred. — Ako Vam je prodajalec zamočlal sosedovo pravico košnje, ste upravičeni zahtevati od prodajalca primerno odškodnino; enako, ako bi bil sosed priposestvoval lastninsko pravico do ceste ter jo zoper Vas uveljavljal. Ako bi Vi sosedu branili košnjo ter bi Vas sosed morda tožil, naznanite spor tudi prodajalcu, da Vam pomaga v pravdi. — Ako po dobijenih informacijah sosed pravice košnje še ni priposestvoval, bi mu jo zamogli braniti učinkovito le s tako zvano negativno tožbo, ako se zlepega ne moreta domeniti.

Slaboumni oče izročil posestvo drugemu sinu skoraj zastoj. M. F. Ako je navedeni oče res radi blaznosti preklican, tedaj ne more sam skleniti nikake veljavne izročilne pogodbe, marveč mora sodelovati njegov skrbnik, skrbstveno sodišče pa mora pogodbo odobriti. — V kolikor je prevzemnik pri zapuščinski razpravi uveljavljal svojo terjatev iz naslova posojil očetu, ne bo mogoče to izpodbijati, ako oče sam trdi, da je posojilo res dobil, Vi pa nimate zanesljivih dokazov, da gre le za oškodovanje drugih bratov, odnosno sinov. — Ako je bilo izročeno posstvo morda že v zapuščinskem postopanju ocenjeno po sodnih cenilcih, ne bo težko izračunati,

ali in v koliko vsebuje izročilna pogodba hkratu darilno pogodbo, odnosno, ali in v koliko so ostali sinovi-bratje oškodovani na svojem nujnem dednem deležu. Pri štirih otrokih znaša nujni dedni delež eno osmino tiste imovine, ki bi jo bil oče zapustil, ako ne bi bil sklenil grajane izročilne pogodbe. Za časa življenja izročitelja ne morejo nujni dediči ničesar ukreniti (razen da dajo morda v svrhu zavarovanja dokaza o pravi vrednosti izročene posestva to posestvo oceniti), marveč morejo svoj nujni delež zahtevati (od prevzemnika) šele po smrti izročitelja-očeta. — Kaj drugega seve bi bilo, ako je oče sam sklenil izročilno pogodbo in je sodišče skrbstveno-oblastno ne bi bilo odobrilo; v tem primeru sploh ne bi bila veljavna. Oče v ostalem lahko svoje posvetstvo izroči komur sam hoče; skrbstveno sodišče bo gledalo predvsem na interese očeta, ne pa na interese morda oškodovanih drugih otrok.

Sprejem v topničarsko podčastniško šolo. Š. A. S. R. V navedeno šolo, ki se nahaja v Čupriji, se letos sprejemajo gojenci, rojeni v letih 1918 do 1921. Prošnje morajo nosloviti na poveljstvo pristojnega vojnega okrožja (taksirane z 10 din) najpozneje v prvih dneh septembra. Priložiti morajo domovnico, krstni list, šolsko spričevalo (do vršiti so morali osnovno šolo z najmanj dobrim uspehom); ako ne prihajajo neposredno iz šole, tedaj tudi nprstveno spričevalo; samski list; pismeno odobrenje staršev, da sme vstopiti v navedeno šolo (taksirano z 20 din in overovljeno od občine); pismeno in overovljeno obvezo staršev ali varuha, da bodo povrnili državi prizadane stroške, ako bi kandidat po pregledu ali sprejemu v šolo odstopil pred položeno prisego.

Usoda lastnice na dražbi prodanega posestva. Odškodnina za setev? Z. M. Kdor kupi na dražbi kako posvetstvo, je upravičen — čim izpolni dražbene pogoje (v glavnem se zahteva, da položi najvišji ponudek) — zahtevati, da se mu izroči izdraženo posvetstvo v posest. V zvezi s tem sme zahtevati od bivšega lastnika, da se s posestvom odstrani. Seve sme zahtevati tudi odstranitev sina in vnukov bivšega lastnika. — V kolikor je sin bivšega lastnika pred dražbo zasejal nekaj njiv, sam kupil seme, tam obdeloval zemljo s svojo živino, žal ni upravičen zahtevati plačila semen in dela od izdražitelja posestva. Seme je v vsaditvijo postalo last bivšega lastnika, pravica le-tega do posevkov je pa z domikom prešla na izdražitelja. Za delo po dražbi, odnosno domiku bi pa sin lahko zahteval od izdražiteljev plačilo zneska, za katerega je izdražitelj s tem

Ali si že obnovil naročnino?

delom obogačen. — Kar se tiče podrtega lesa, katerega je izdražitelj takoj po dražbi dal žigosati s svojo štampiljko, je važno, kdaj je bil ta les podrt in kdo je bil lastnik tega lesa. Ako je bil les podrt šele po izvršeni cenitvi prodanega posestva ter še ni bil od bivšega lastnika izročen sinu (ali kaksi drugi osebi) v last ali posest, tedaj pripada izdražitelju. Ako je bil les sicer že pred cenitvijo posekan, pa ga bivši lastnik še ni pred žigosanjem od strani izdražitelja nikomur izročil v last in posest, ne bo možno od izdražitelja zahtevati, da ga vrne, ker je vsekakor smatrati, da spada k izdražbeni nepremičnini. Ako pa je bil les posekan pred cenitvijo in izročen sinu v last in posest, pri cenitvi pa ni bil popisán kot pritliklina ali premičnina, zamore sin z lastninsko tožbo zahtevati od izdražitelja izročitev lesa.

Novi lastnik koče zahteva višjo najemnino. Z. M. in L. J. Kočar je prejšnjemu lastniku plačeval 1000 din letne najemnine v obrokih, novi lastnik pa zahteva 2000 din in plačilo vnaprej.

— Novi lastnik je sicer upravičen zvišati najemnino in staviti strožje pogoje. Ako pa po dogovoru s prejšnjim lastnikom najemna pogodba v času, ko je nastopil novi lastnik, še ni potekla, velja zvišanje šele po poteku redne, odnosno zakonite odpovedne dobe. Do poteka redne odpovedne dobe pripada setev kočarju-zakupniku. Redna odpovedna doba za najeme in zakupe se določa po krajevni običaji (zanj boste zvedeli pri občini), če pa takih krajevnobičajnih odpovednih rokov ni, veljajo zakoniti. Po zakonu se zakupne pogodbe odpovedujejo na pol leta. Domnevamo, da se kočarju ni treba bati groženj novega lastnika, ker zakupna doba očitno še ni potekla. Ako si kočar ni na jasnem, naj ostane v koči ter hasnuje v zakup vzeto zemljo do tlej, da ga bo novi lastnik eventualno tožil in bo sodišče izreklo, kdo ima prav. Pri razpravi, katere se mora kočar na vsak način udeležiti osebno ali po zastopniku (da ne bo kontumaciran), naj iznese vse, kar smo zgoraj navedli kot važno (dogovorjeno najemnino, odnosno zakupno dobo, višino dogovorjene najemnine, krajevni običaj glede odpovedne dobe).

Podganska nadlega v svinjari. F. L. Kljub snaženju in streljanju se Vam ne posreči pregnati podgan, ki v svinjari ponoči grizejo svinje. Radi bi poznali učinkovito sredstvo zoper podgane. — Obstaja precej sredstev za zatiranje podgan ter si jih zamorete nabaviti v vsaki drogeriji. Uspešno sredstvo so sestavili tudi na Elksperimentalni postaji na veterinarski fakulteti v Zagrebu, Savska cesta, kamor se lahko obrnete. Mi Vam svetujemo sledečo metodo: V okolišju, ki ga nameravate razpodganiti, morate vse, kar služi podganam za hrano, pospraviti, le na gotovih mestih jim hrano nekaj časa nastavljajte, da bi podgane v čim večjem številu prihajale na ta kraj. Za vabo lahko uporabite slanino, ki ste jo prej malo spekli, da bolj diši. Ko ste se prepričali, da podgane pospravljajo nastavljeno hrano, tedaj si nabavite sveže morske čebule (Balbus Scillao), katero na drobno sesekljajte ter jo pomešajte s sesekljanim svinjskim mesom, iz katere mešanice napravite male polpete, jih lahko opecite ter jih nastavite na kraj, kamor ste že prej nastavljali hrano za podgane. Pri pripravljanju polpetov morate strogo paziti na to, da se niti mesa niti čebule ne dotikate z golimi rokami, ker so podgane zelo občutljive za duh po človeku. Če se ne boste tega navodila držali, se zna dogoditi, da podgane puste vabo nedotaknjeno. Morsko čebulo in meso mešajte v razmerju ena proti trem. Seve morate skrbeti, da nastavljene vabe ne bodo pojedli psi ali mačke, ker je tudi njim škodljiva in bi razen tega zmanjkalo vabe za podgane.

Lisica odnaša kokoši. S. J. Pritožujete se, da Vam lisice odnašajo kokoši in vprašate, ali smete na lisice streljati. — Lisica spada k nezaščiteni divjačini, katero sme lastnik, zakupnik ali užitnik posestva ujeti in ubiti, a le v svoji ograjeni naselbi ali ograjenem dvorišču. V tem prostoru sme gospodar lisico tudi ustreliti. Opozorjamo Vas, da pripada ubita lisica lovskemu upravičencu. Smete jo pa zadržati v zavarovanje škoda, katero Vam je lisica povzročila. — Vašega vprašanja glede krvne preiskave nisem prejel. Ako želite odgovora, pišite še enkrat.

Pojasnilo o sezonskih delavcih. F. R. N. Ste že dve leti zaposleni v Nemčiji ter bi radi carine prosto pripeljali s seboj motorno kolo in radijski aparat, kar oboje že uporabljate v Nemčiji. — Brez plačila carine ne boste mogli uvoziti v

Jugoslavijo ne radijskega aparata ne motorne-ga kolesa, čeprav ste oboje že več let uporabljali v Nemčiji. Od radijskih aparatov se plačuje carina po kilogramih in številu žarnic, ne glede na to, ali je aparat nov ali star; pri motornih kolesih pa se upošteva njih prava vrednost (ako so rabljena, se plača manj carine). — Kot sezonski delavec smete pošiljati domov vsak mesec 10 mark po pošti in 35 mark preko kliringa.

Vojne akademije. K. F. S. Za Vas prihajata v poštev nižji šoli vojne akademije, in sicer splošna in intendantska. Razpisan je baš natečaj za sprejem v prvo. Prošnjo je vložiti do 5. septembra, naslovljeno na upravnika šole. Priložiti je svedočbo o državljanstvu in narodnosti, o dobrem vladanju, o položenem višjem tečajnem izpitu, krstni list (rojeni morate biti v času od 1. januarja 1917 do 31. decembra 1921), samski list, spričevalo zdravnika, da ste popolnoma zdravi, pismeno odobrenje roditelja ali varuha, da smete v navedeno šolo, pismeno izjavo, da boste po dovršeni šoli najmanj šest let služili pri vojakih.

Praktikant na pošti. J. K. Za sprejem v pošto službo je najbolje zaprositi neposredno ministrstvo pošte. O splošnih pogojih za sprejem v državno službo smo pisali v gornjem odgovoru. Omeniti, odnosno izkazati je tudi šolsko izobrazbo, od katere je odvisna razvrstitev v uradniško, zvanličniško ali služiteljsko skupino.

Pilotska podčastniška šola. F. P. Imamo hidroplotsko (pomorsko letalsko) podčastniško šolo v Divuljah in zrakoplovno podčastniško šolo v Novem Sadu. Gojenci se sprejemajo po predhodnem natečaju, čigar objavo pričakujemo vsak čas. Lani je bilo prošnje vložiti do 1. septembra, za prvo potom pristojnega vojaškega okrožja, za drugo naslovljeno neposredno na poveljnika šole. Lani so se sprejemali letniki 1918, 1919 in 1920, letos predvidoma letniki 1919 do 1921. Prošnjo je priložiti razen krstnega in domovinskega lista

še dokaz o dobrem vladanju, da prosilec ni v sodni preiskavi, niti sodno kaznovan, dovoljenje staršev ali varuha za vstop v šolo ter da bo gojenec smel po dovršitvi šole služiti še dvainpolkrat toliko časa pri vojaki, kolikor je trajalo učenje. Šolske predizobrazbe je treba: za prvo šolo štiri razrede ljudske šole z najmanj dobrim uspehom ter tri razrede srednje šole ali pa namesto slednjih, da je gojenec prebil dve leti v kakem mehaničarskem, električarskem, mizar-skem ali ključavničarskem obrtu; za drugo šolo le štiri razrede ljudske šole z najmanj dobrim uspehom ter po možnosti, da se je gojenec učil ali izučil v katerem izmed navedenih obrtov. — Natančnejša pojasnila dobite lahko pri vojnem okrožju, okrajnem načelnstvu in večjih občinah; morda tudi na orožniški postaji. — PS. Izšel je razpis za obe podčastniški šoli. Glej »Slovenec« z dne 29. julija, zadnja stran!

Pogoji za državne službe. K. F. S. Ker ste napravili višji tečajni izpit na gimnaziji, imate možnost sprejema v državno službo skoro vseh panog (železnica, pošta, sodišče, policija, odnosno uprava, financa i. dr.). Splošni pogoji za sprejem so, da je prosilec 1. dovršil 18 let starosti, 2. da je telesno in duševno zdrav, 3. da je dobrega vedenja, 4. da ima, ako je mladoleten, odobritev roditeljev ali varuha, 5. da je po dovršenem 21. letu starosti odslužil rok v stalnem kadru, razen če je po odredbah zakona o ustroju vojske in mornarice kot edini hranitelj ne-sposobnih zadržarjev ali kot stalno ali začasno nesposoben oproščen službe v stalnem kadru; odnosno, če je zavezan vojnici, da dokaže, da je plačal vojniko; 6. da ni pod skrbstvom ali v kon-kurzu ali da ni nad njim podaljšana očetovska oblast; 7. da ni bil s sodno razsodbo obsojen na izgubo častnih pravic, kar je ovira ves čas, dokler ta izguba traja. Ostali pogoji za Vas ne prihajajo v poštev.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Jurij Kozjak ujet

Samol takoj spozna, kaj to pomeni: ko je bil lezel skozi turški tabor in nato odprl skrita vrata pod zidom na vrtu, so ga

Turki opazili. Brž veli hlapcem, naj se tiho razpostavijo po obzidju, zakaaj gotovo bodo Turki tudi od tam napadli. Večja četa pa je ostala s ciganom in Markom pri vratih. Kmalu se ta odpro in skozi nje stopi veliki-kanski janičarski glavar, za njim pa se

tačijo njegovi vojaki. Ali komaj je stal janičar s tremi tovariši na dvorišču, ko cigan in nekateri hlapci s silo zaloputnejo železna vrata. Strašen krik se je razlegel po dvorišču. Turki so razbijali vrata, janičar Jurij pa se je divje branil pred hlapci in s krikom vzpodbujal tovariše pred obzidjem. Šele cigan je končal boj z janičarjem, ko se mu je priplazil pod noge in ga spodnesel.

Enega izmed ujetih Turkov je poslal cigan v turški tabor naznaniti: kadar se prvi Turek predrzne sovražno bližati se obzidju, bodo nad samostanska vrata nataknil poveljnikovo glavo. Zaradi tega strašila so Turki mirno čakali nekaj dni. Medtem pa je v najvišji sobi v samostanu hodil z zvezanimi rokami janičar Jurij Kozjak gor in dol. Vsak dan je prihajal k njemu cigan in mu pripovedoval, kako je imel bogat oče sinka, kako je odšel na vojno, kako je fantka prodal njegov stric ciganu, ki ga je peljal na Turško in prodal za janičarja. (Dalje sledi)

Žaga za železobeton

Monakovski inženir L. Lacher je zgradil stroj, ki more razrezati tudi najtrše kamne in ki dela pri tem neprimerno hitreje nego vse dosedanje metode. Doslej so mogli z žično vrvjo in peskom zrezati le dva do tri centimetre kamna, novi stroj pa se žaga v istem času meter do tri metre dolžine. Pri mehkejših vrstah kamna se žaga v istem času celo 12 m debele skale. Novi stroj zreže in razdeli tudi železobeton, stvar, ki do danes ni bila mogoča. Isti izumitelj je izdelal tudi novo ločilno žago z rezili iz trde kovine, ki ima mnoge prednosti pred dosedanjimi diamantnimi žagami in ki pomeni velik napredek za obdelavo kamnov.

★

Minister nasproten ljubavnim romanom

Japonski prosvetni minister je nedavno kaj neprijetno presenetil japonske visokošolce. Izdal je odlok, o katerem bi res lahko trdili, da je vzbudil med visokošolci »globok odmev«. S tem odlokom je namreč ukazal, da se morajo iz visokošolskih knjižnic odstraniti vsi ljubavni romani, pa če imajo še tako veliko književno vrednost. Japonsko dijaštvo je namreč zadnje čase preveč posegalo po ljubavnih romanih. Namen tega odloka je, da bi dijakci vendar že začeli čitati tudi kaj drugega in ne samo ljubavne zgodbe. Do sedaj še ne vedo, če je imel ta najnovejši odlok kaj uspeha ali ne.

★

Nove vrste čevljev

Iz Frankfurta ob Meini na Nemškem poročajo, da je tam na državnem tekmovanju rokodelcev zmagal mož, ki je izdelal moški čevlji iz enega samega kosa usnja. Ta čevlji imajo en sam šiv ob gležnjih. Takšen čevlji ima posebno prednost, da se znotraj nikoli ne zmoči in prav tako mu tudi šivi ne morejo počiti, ker jih pač nima, oziroma, ker ima enega samega na takšnem mestu, ki ni izpostavljeno obtežitvi. Zato je čevlji posebno trpežen.

Avgust Senoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

7

Zarezalo me je v srce. Tedaj sem videl, da so ljudje hujši od zverine. Šel sem na vrt, odrezal sem si drenovo palico, nagnal sem ljudi, ko pa je prišla noč, sem od zunaj še enkrat pogledal v svojo koč, kjer je žena med svečama ležala. Ta koč, ta žena mi je bilo vse na tem svetu. Zdaj nisem imel več kaj iskati med ljudmi, ki so zlobni, pokvarjeni, ki so mi ubili srce moje. Nakresal sem ogenj, vžgal gobo in jo vtaknil pod slamnato streho. Vse naj pobere zlodej! Zbežal sem v gozd, zlezal na breg in sem gledal, kako mi domačija gori. Hvala Bogu, sem rekel, zdaj nimam več kaj med ljudmi in nočem več z glavo pod človeško streho. Šel sem med berače, berač sem tudi zdaj — in nikoli mi ni bilo žal, da sem zapustil ljudi. Ne verjami nikomur, niti meni ne! Človek ima samo enega prijatelja, a to si je vsak sam. Vsi so mislili, da sem prismojen; to mi je bilo tudi prav, zato so me pustili na miru. Jaz sem skušal ljudi izkoristiti in sem jih tudi, hvala Bogu. Zdaj sem ti povedal, kar si me vprašal, pa je dobro. Pojdiva zdaj v moj brlog! Bog ve, kak je, morda najdeva v njem volka ali lisico. Bolje tudi to, samo da človek ni.

Začuden je Luka izpod obrvi gledal starega berača, nazadnje pa sta oba vstala in se spustila po bregu dol k oni strani šume, kjer je približno stala Matova koliba. In prišla sta do nje. Seveda, veter in dež sta odnesla streho, staro ležišče je bilo toliko časa prazno, tudi zidana palača se ruši, če v njej ne stanuje živa duša, kaj da se ne bi pokrov iz koruzne slame. Mato je vstopil naglo v votlino in je skrbno pogledal v kot, potipal je po zemlji in je zadovoljno pokimal z glavo.

»Luka!« je dejal stari, »daj, popravi streho, nanosi suhih vej in listja, noči so hladne, slab sem, zelo slab! Tu, tu me duši.«

Luka je popravil streho, stari pa se je zavlekel v brlog in legel na listje, ker ga je mrzlica tresla. Luka je mirno sedel na štoru, gledal je skozi veje v mesec in zvezde, poslušal je žuborenje potoka. In dejal si je sam: Starcu gredo dnevi življenja h kraju in spet bom ostal sam.

»Luka!« ga je s hripavim glasom poklical iz kolibe.

»Kaj je, oče Mato?« je vprašal Luka in stopil k vhodu v kolibo.

»Pozno je, priidi noter, lezi!«

»Hvala, oče! Vi ste bolni in boste sami bolj počivali, jaz sem mlad, ostanem lahko pred bajto.«

Zopet je sedel Luka na štor in začel premišljati, kaj bo z njim, in je zaspal, sedeč na panju. Moglo je precej časa miniti, ko ga je nekaj močno potisnilo. Luka se je utrgal iz sna, opazil je poln mesec na nebu, zraven sebe pa Mata, kako čepi na tleh. Bil je bled ko zid, kakor da je iz groba vstal, trepetal je po vsem telesu, oči pa so mu gorele kakor žerjavica.

»Luka! Luka!« je hripal stari.

»Kaj je, oče, za božjo voljo? Vrnite se pod streho, noč je hladna.«

»Pusti, pusti,« je jezno odmahnil stari berač. »Ne čenčaj! Prišel sem iz bajte, da te zbudim. Meni je slabo, meni je prišla zadnja ura.«

»Toda —«

»Molči, norec! Ne bom več dolgo. Na, to je papir. Drži ga! Ko umrem, pojdi v bajto! V levem kotu je zakopan kamen. Izkopli ga, koplji tri pedi globoko! Našel boš za dve sto goldinarjev bankovcev in nekaj srebra v železni skrinjici, naberašil sem jih, tvoji so. Tiho bodi! Torej ko umrem, poberi denar v torbo, vzemi samo šest cvancigaric! Nesi me dol v vas na pokopališče! Tu me položi zraven velikega križa! Na prsa mi deni papir — to je moj krstni list, in šest cvancigaric za pogreb! Prizezi mi, da boš tako storil!«

»Prisegam na živega Boga.«

»Dobro, dobro, Luka! Samo ljudi se ogiblji — ostani berač — bolje je tako — uh, kako me peče, tu, tu — ljudje so hudobni, hu — — —«

V tem hipu se je ulila starcu kri iz ust in mrtev se je zgrudil pred Luko.

Mladiča je streslo. Ni bil strahopeten, ali pred njim je ležal bradati stari z belimi lasmi bledih lic, mrtev. V zasteklenelih očeh, obrnjenih proti mesečini, je drhtela goljufiva nočna svetloba in hlinila življenje še po smrti.

Nazadnje se je zganil, stresel dva, trikrat starca, toda otrpli udje so omahnili v travo kakor ovenela bilka.

Zdaj je zlezal Luka v votlino, iz torbe je potegnil velik nož in začel kopati in kopati. Odvalil je kamen, segel z nožem globlje, nazadnje se je nož dotaknil železa in skrinja je prišla na dan. Luka je odhitel na mesečino, odprl je skrinjico in segel z roko vanjo. Res, to je bil denar, kakor je rajni rekel. Luka je vzel šest cvancigaric, drugi denar pa je spravil v torbo. Potem je prinesel plahto in stopil k starcu. Vrgel je plahto na starca, jo ovil okoli mrtvega in je bolj letel, kot šel, ko ga je nesel po bregu dol proti vasi.

Niti žive duše ni bilo čuti. Luka se je izognil hiši, da ne bi zalajali psi. In prišel je na samotno pokopališče do križa. Ko da ga je vročina kuhala, po čelu pa mu je kapljal mrzel pot! Starca, papir in cvancigarice je položil pod križ, dva, trikrat se je ozrl in odhitel s hitrimi koraki v svet — — —

Tega, vsega tega so Luko spomnile danes besede: »Škoda, da si tak capin!« Vse to so mu iznova pripovedovali oni beli obroči dima, ko je otožen sedel ob živi meji. V spominu so se mu vrstile slike za sliko, nobena vedra, nobena vesela, vse motne in mrke, iz vsake pa je gledalo Matovo lice, one toge oči, ona kletev pred smrtjo. Bilo mu je, ko da vse to grmovje in drevje šepeče: »Ti si capin!« Pa tudi one cunje, ki jih je na sebi imel, so glasno trdile: »Ti si capin!«

Tudi onih nekoliko hiš, ki se v soncu veselo svetijo, ki se iz njih vije srebrnkast dim, ga gleda — se mu zdi — tako milo, tako otožno. V teh belih domovih je tiha pobožnost, blažen mir, v njih so očetje, matere, otroci, v njih se ljubijo, v njih so ognjišča, pa tudi one solze žalosti, ki v njih tečejo, padajo na vroča, sočutna srca.

On pa ne ve za smeh, temveč le za zasmeh ljudi. Ko bi se mogel jokati, suhi prah bi mu popil solza.

Zdrzil se je. Obrvi so se mu naježile, oči so se zablistale od gneva, a po licu so križem zadržale togotne črte, kakor si jih bliski pišejo po togotnem nebu.

Nazadnje se je pikro nasmehnil, segel z roko v torbo, globoko vzdihnil in dvignil ponosno glavo, kakor da se hoče vsemu svetu postaviti po robu. Skrbno je potegnil iz torbe sveženj umazanih papirjev, razvezal jih je skrbno, položil jih enega za drugim v travo, začel je šteti na prste in se zadovoljno smešiti in kimati z glavo.

Od nekd so se začeli koraki. Naglo je pobral Luka svoje papirje v torbo in pogledal izza grmovja, kdo je.

Po poti je šel kmet; menda se je vračal iz cerkve. Vedel je, kje se berač navadno skriva, in je zato korakal plaho in skrbno gledal proti robidju.

Luka se je skril za grm. Že je bil kmet mimo grma, že je odhajal, Luka je gledal za njim sklonjene glave kakor maček, kadar preži na miš. Zdaj je začel tudi kmet hitreje stopati, kakor da ga kdo goni, ali iznenada se je zadržal Luka in pokazal zob: »Ej, ej, Jurij, stoj!«

Kmet se je zdrzil, kakor da ga je kdo sunil, in je obstal. Skesno se je zasukal na peti in ponižno vrnil k robidovemu grmu. Videlo se mu je, da ne gre lahko, kakor da se mu stopinje lepijo na zemljo. Pred grmom je obstal.

(Dalje sledi)

Zborovanje vinogradnikov za Maribor in okolico

Zadnjo nedeljo dopoldne se je vršilo v prostorih podružnice Kmetijske družbe v Melju v Mariboru zborovanje vinogradnikov iz Maribora ter okolice. Predsedoval je predsednik mariborske podružnice Kmetijske družbe dr. Kovačič s Košakov, ki je tudi govoril o sedanjem položaju vinogradnikov, kateri nikakor ni rožnat. Mnogo vinogradov po okolici Maribora mora biti obnovljenih, kar je v zvezi z velikimi stroški. Javne dajatve vinogradnikov so tako občutne, da vinogradniki ne morejo več izhajati. Iz tega razloga, kakor je govoril posebej naglašal, se ne morejo posestniki vinogradov strinjati z novim viničarskim redom, ki preveč obremenjuje vinogradništvo.

O novem viničarskem redu se je razvila živahna razprava, v katero je poseglo več govornikov,

kateri so ugotovili, da gre do določbe novega viničarskega reda daleč preko pogodb, katere so sklenili lastniki vinogradov z viničarji na podlagi prejšnjega viničarskega reda. Pričakovati je, da se bo v zvezi z novim viničarskim redom porodila cela vrsta sodnih tožb, katere bodo naprejene proti vinogradnikom.

Zborovanje je zaključil sklep, da bodo zbrani vinogradniki odpovedali s 1. avgustom viničarjem in ne bodo sprejeli tako dolgo v službo novih delovnih moči za oskrbo vinogradov, dokler ne bo banovina spremenila in omilila izdanega novega viničarskega reda tako, da bo odgovarjal koristim vinogradnika ter viničarja. Izvoljen je bil na zborovanju poseben odsek, kateri bo izdelal na temelju iznesenih pritožb in želj spomenico o spremembi najnovejšega viničarskega reda. To spomenico bo potrdilo ponovno zborovanje vinogradnikov, nakar bo odposlana g. banu v Ljubljano.

*

Poslednje vesti

Domače novice

Slovo papeževga zastopnika od Slovenije. Papežev zastopnik na VI. Mednarodnem kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani kardinal Ilond je zapustil Slovenijo 31. julija predpoldne in se je odpeljal z ekspresnim vlakom na Rakek. Omenjenega dne ob 7. uri zjutraj je opravil kardinal v križanski cerkvi sv. mašo, nakar se je poslovil od vseh križarskih redovnikov. Na ljubljanskem kolodvoru mu je izkazala čast častna vojaška četa z godbo ter zastavo. Na peron je pohitel posebno odposlanstvo kongresa, ban ter podban, več škofov in še razne druge odlične osebnosti. Ob 9.15 je pripeljal ekspresni vlak, kateri je imel za kardinala-legata in spremstvo pripravljen poseben salonski voz. G. kardinala sta spremljala po običajnem obhodu častne čete, odigranju papeške in državne himne ter po slovesu od vseh številnih zastopnikov duhovske ter svetne oblasti do naše meje na Rakeku g. ban dr. Natlačen ter železniški ravnatelj dr. Kavčič. Ko je odpeljal vlak proti Rakeku, je sprejel kardinal-legat uradnika »Slovenec« in je podal Slovenecem in vsej Jugoslaviji izjavo, v kateri izraža navdušenje za kongres, ki naj obrodi obilne blagoslov na vseh področjih. Ob koncu izjave je izrekel visoki gost zahvalo Slovencem za vse veselje, katerega so mu pripravili na kongresu, z željo: Na nasvidenje! Brzjavno se je poslovil g. kardinal tudi še od najvišjih predstavnikov naše države, kneza namestnika Pavla in predsednika vlade Dragiša Cvetkoviča, katerima je poslal prisrčni zahvali.

*

Spominska slavnost koroških borcev na Uršlju gori dne 6. avgusta. Spored: na predvečer bo kresovanje. V nedeljo, 6. avgusta, bo ob 10 sv. maša v cerkvi na Uršlju gori za padle in umrle koroške borce. Po službi božji zbor koroških borcev pri spominskem križu, blagoslovitev in odkritje istega ter nagovori. Nato tovariški sestanek.

Smrt v visoki starosti. Na Zg. Polskavi pri Pragerskem je umrla v izredno visoki starosti 89 let posestnica gospa Alojzija Hojnik. Rajna je bila mati mariborskega državnega tožilca g. dr. Ivana Hojnika, odvetnika dr. Franca Hojnika, trgovčeve soproge Marije Zicherl in pred nedavnim preminule ravnateljve žene Amalije Pečovnik. Blagopokojna je bila znana daleč po okolici in se je veselila splošne priljubljenosti ter spoštovanja. Svetila ji večna luč! Hudo prizadeti družini naše sožalje!

Velika požara. Zadnjo soboto dopoldne je izbruhnil v tekstilni tovarni Ehrlich v Mariboru radi preveč razgretih delov strojev ogenj, ki se je zelo naglo razširil. Delavci so začeli takoj gasiti, vendar je bilo gašenje zelo oteženo zaradi hudega dima in je morala priskočiti na pomoč mariborska gasilska četa s posebnimi pripravami, da je požar udušila. Škoda znaša do 100.000 din. — V noči na nedeljo se je pojavil ogenj v gospodarskem poslopju marenberške graščine. Zgorelo je do tal vse poslopje z več vagoni pšenice in koruze. Živno so še pravočasno rešili. Zelo velika škoda še ni precejena.

Nesreča v planinah. Pri plezanju po severni steni Jalovca na Gorenjskem tik pod robom je padel kamen, kateri se je sprožil medicincu Zlatku Marin, sinu mariborskega zdravnika dr. Vilka Marina, in mu je zlomil nogo nad kolenom. Da ponesrečeni ni padel v globočino, se ima zahvaliti le navezanju na tovariša, kateri je plezal pred njim. Marina so prenesli z nepopisnimi težkoc-

mi z mesta nesreče v planinsko kočjo Tamar in od tam so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Zaenkrat še zagonetno krvavo dejanje. Zadnjo nedeljo zjutraj je našel posestnik Matjašič iz Oblačka, občina Sv. Lovrenc v Slov. goricah, ko je šel k jutranji službi božji, v gozdu ubitega 62 letnega Franca Šegulo iz Oblačka, poleg njega pa dva krvava kola. Orožniki so zaprli pod sumom krivde štiri osebe, o katerih domnevajo, da so se zmotile pri napadu o osebi in so namesto Ignacija Pakja iz Oblačka, do katerega so imeli sovraštvo, s kolom pobili Šegulo, kateri je prišel slučajno ob istem času ter po isti poti. Preiskava o krvavem dejanju se nadaljuje.

Brata med seboj. Orožniki od Sv. Trojice v Slov. goricah preiskujejo žalosten primer obračuna med bratoma Andrejem ter Francem Štelcer v Brengovi. Omenjena sta se sprla. V prepiru je zabodel najprej Andrej Franca v prsa, nato je potegnil Franc nož in ga je zasadel bežemu Andreju 7 cm globoko v hrbet.

Star lovec se obstreli po nesreči. V Studenih pri Mariboru se je sprožila pri čiščenju staremu lovcu in gostilničarju Mihaelu Majcenju repetirka in mu je prebila krogla stopalo desne noge. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico.

Iz naših društev

Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah. Pripravljalni odbor za loterijo v korist društvenemu domu razglašajo vsem lastnikom srečk, da se žrebanje preloži, in sicer do septembra. Žrebanje se bo vršilo nepreklicno 3. septembra ob 15 v društveni sobi pod državnim nadzorstvom.

Sv. Pavel pri Preboldu. Naše organizacije priredijo ob priliki blagoslovitve novega prapora Kat. izobr. društva mladinski dan. Ob 9 bo sprejem gostov in sosednjih društev v Dolenji vasi. Nato sprevod v župnijsko cerkev, kjer bo ob 9.30 blagoslovitev novega prapora. Ob 10 slovesno sv. opravilo, po sv. maši zborovanje pri Društvenem domu. Ob 15 na telovadišču telovadni nastop. Sodeluje rudarska godba iz Velenja.

Dopisi

Sv. Jurij v Slov. goricah. Gasilska četa priredi v nedeljo, 6. avgusta, ob 14 slovesno blagoslovitev motorne brizgalne z izletnim obiskom vseh slovenjgoriških čet. Četa si je to brizgalno nabavila z velikim trudom in uvidnimi prispevki občanov. Da bo ta naš prvi gasilski praznik v fari čim slovesnejši, se vabijo vsi prijatelji gasilstva, da se te naše proslave na severni meji polnoštevilno udeležijo.

Apače. Morda postanejo nekatere naše vesti ob koncu meseca že preveč zastarele, a naj nam bralci oprostijo, ker se je ob premnogem poletnem delu težko spraviti pogostejše k pisanju. V Apačah se je ustanovil dekliški krožek, ki ga vodi gđca Soukal. Pod vodstvom gđce šetine, ki je prestavljena na šolo k Sv. Juriju ob juž. žel., so se dekleta v lepem številu udeležila mladinskega tabora v Mariboru, kjer jim je zelo ugajalo. — V stogovski šoli so dobrega pol meseca stanovali visokošolci in visokošolke iz Ljubljane. Ob večerih so imeli menjaže v stogovski in apaški šoli predavanja, kino-predstave in predstave z lutkami. Zelo zanimivo je bilo predavanje o zunanji politiki. Visokošolci so tudi z oziranjem na svojo stroko predavali o zdravstvenih potrebah, o zdravljenju živine in drugo. Šli so med slovenske družine in tam pomagali z zdravstvenimi nasveti. Mnogo so tudi prepevali. —

VSEM CENJENIM NAROČNIKOM,

katerim je že pošla naročnina za »Slov. gospodarja«, smo danes priložili položnice ter jih prosimo, da čimprej poravnajo naročnine, da ne bo treba ustavljati lista. »Slov. gospodar« stane za celo leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

Uprava.

Nekatera društva v apaški občini so mnenja, da se da na sporedu ene in iste prireditve, ki je združena s sv. mašo, prirediti tudi ples. Apaška cerkvena oblast v takšnih primerih cerkvene obrede odločno odreče. Za vsakega katoličana je razumljivo, da si blagoslov in ples popolnoma nasprotujeta. — Pismonoša g. Ignac Javornik iz Prekorja pri Celju se je odpovedal službi pri pošti. Sprejet je bil v službo na sodnji v Celju. Letos nas je zapustil že drugi pismonoša.

Poljčane. V nedeljo, 6. avgusta, bo žegnanje pri Sv. Miklavžu na Boču. Sv. maša bo ob 10. To je lepa prilika za turiste, ki pridejo z jutranjimi vlaki, da se udeležijo sv. maše.

BLAGO za poletne obleke in PERILO po izredno nizkih cenah: 6, 7, 8 in 10 din meter, dokler traja zaloga. — Izredno nizke cene tudi svilenemu in volnenemu blagu. — Želim blago za »poletni čas« po nizkih cenah odprodati. Zato izkoristite ugodno priliko nakupa!

Se priporoča

1260

ANTON HRASTELJ

trgovce

SV. LENART, Slov. gorice.

SLUŽBE

Službo dobi mlado kmečko dekle za pomoč pri gospodinjstvu. Marija Jež, Spodnje Radvanje št. 42, Maribor. 1235

Hlapec in dekla se sprejmeta takoj. Naranci 2, Pesnica. 1256

Čevljarski pomočnik, vojaščine prost, vsestransko samostojna, zanesljiva, delovna moč, dobi stalno mesto. Slovensko in nemško govoreči naj se javijo na upravo »Slov. gospodarja« pod »Stalno mesto 1255«.

Majer, 4—5 delovne moči, za večje vinogradno posvetstvo, se išče za mesec november. Cenjena ponudbe na upravo lista do 25. avgusta pod »Majer 1254«.

Iščem službo viničarja, dve delovni moči. Skledar, Čreta 38, Slivnica pri Mariboru. 1253

Čevljarski pomočnik, zakonski, brez otrok, iščem službo za čevljarsko obrt, žena pa za poljsko delo pri Mariboru. Naslov v upravi lista. 1259

STANOVANJA IN OSKRBA.

Vzamem študente s popolno oskrbo na stanovanje, nekaj minut oddaljeno od vseh srednjih šol. Dobro nadzorstvo zajamčeno pri Ussar, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 1239

POSESTVA:

Ugodno na prodaj krasen vinograd z Zlahtno trto, sončna lega, mlad sadonosni nasad, nekaj gozda, viničarija, vse v dobrem stanju, 20 minut iz Makol, cena 15.000 din. Pojasnila daje občina Makole. 1262

Posvetstvo 5 oralov, hiša, gospodarsko poslopje, lep sadonosnik proda Kračun, Sv. Tomaž. Cena 28.000 din. 1264

RAZNO:

Kmetovalci, pozor! Varujte Vaše svinje pred boleznimi! To dosežete, ako polagate prašičem vsaj enkrat tedensko redilni prašek »Mastelin«, zakonito zavarovana znamka. Samo poskusite in prepričali se boste. Dobi se v vseh trgovinah in v glavni zalogi Ivan Magdalene, Rače-Maribor. 1257

Zidna opeka za ceno 28—35 par komad. Opekar na Mikeln, Turiška vas. 1258

Thomasova žilindra se dobi pri Kmetijski družbi Ljubljana in njenih skladiščih Maribor in Celje. 1261

Vidiš, zakaj pa ne ubogaš? Saj sem ti rekla: kupuj vedno čevlje, obleke itd. v manufakturi Grajske starinarne, Maribor Vetrinjska 10, tam boš pa vedno zadovoljna! 1263

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Mlinar, pošten in zanesljiv, zmožen vsakovrstne meljave, dobi stalno službo takoj. Sprejem tudi močnega vajenca. Kocbek Alojz, mlin in oljarna, Sv. Jurij ob Ščavnici. 1230

Šiviljsko vajenko, pošteno in zanesljivo, sprejem. Naslov v upravi. 1237

Sodarske pomočnike za dvomesečno delo, mlade, izvežbane, sprejem takoj. Sodarstvo Homan, Podpulferca pri Škofji Loki. 1238

Iščem pastirja, šole prostega. Naslov v upravi. 1245

Posojilnica v Ptujju išče za svoje vinogradno posestvo v Halozah-Gruškovje pridno in zanesljivo štirčlansko viničarsko družino. Dopisi na Posojilnico v Ptujju. 1242

Zdravo dekle za vsa hišna dela z znanjem kuhe sprejme tričlanska družina proti dobri plači v Marenbergu. Predstaviti se 31. avgusta v Mariboru, Wildenrainerjeva 13, II. 1240

Družina s šestimi delovnimi močmi išče večje posestvo za obdelavo. Plača v polovici pridelkov po dogovoru. Naslov v upravi lista. 1250

Iščem hlapca h konjem in služkinjo v pomoč gospodinj. Domadenik, žaga, Hoče. 1247

Sodarski pomočnik, vojaščine prost, dobi takoj službo pri Marovt Jošku, sodar, Braslovče. 1249

Dekla, kmečka, pridna in zanesljiva, se sprejme. Bohova 16, Hoče. 1251

Viničar, izobražen in pošten, 3—4 delovne moči, za 2½ orala vinograda, redi lahko tri goveda in šest svinj, drva prosta, plačilo izjemno dobro, ostali pogoji ustmeno. Gospodar inozemec. Ponudbe na Frane Kollaritsch, Sv. Ana, Slov. gorice. 1202

Sprejme se v jeseni viničar s 3—5 delovnimi močmi. Škerlec, Ivanjšovec, p. Ivanjci. 1150

Vsaki osebi — družini nudimo doma stalni dober zaslužek — eksistenco. Pišite: »ANOS« Maribor. 383

POSESTVA:

Prodajam štiri joha posestva z živino vred; hiša z gospodarskim poslopjem zidana, z opeko krita. Dva joha lepega sadonosnika, ostalo njive in gozd. Cafnik, Zimica, Sv. Barbara pri Mariboru. 1252

V konkurzni zadevi Beneš Alojzije, tovarne prevoznice v Mariboru, Prešernova ulica 2, se prodajo iz proste roke nepremičnine vl. št. 59 in 67 k. o. Laznica s pritliklinami in premičninami vl. št. 182 k. o. Kamnica in vl. št. 191 k. o. Celje. Cenilni podatki so na razpolago v pisarni upravitelja konkurzne mase dr. Andreja Vebleta, odvetnika v Mariboru, Aleksandrova cesta 12/I. Interesenti se pozivajo, da stavijo svoje ponudbe konkurznemu upravitelju najkasneje do 15. avgusta 1939. 1243

RAZNO:

Štuke za preše in suh rezan les za mizarstvo prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova 25. 1246

Vodne žage, žage za gatarice, cirkularke, vodovodne cevi v vseh dimenzijah, ovne ali vidre za napeljavno vode na hribe, štedilnike, kakor tudi vso drugo železnino, Vam priporočam, da si nabavite po potrebi v trgovini železnine Alfonz Meuz, Maribor, nasproti frančiškanske cerkve. Blago kvalitetno in cene zmerne. 1248

Klobuke vseh vrst, barve in kvalitete, vsi doma izdelani ter proti dežju impregnirani, dobite najceneje pri Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. Popravila od 10—25 din se sprejemajo. 1241

Kupujemo ržene rožičke in lipov cvet. Ponudbe na Salus d. d. Ljubljana. 1225

Mošna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 843

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1000

Kmetice! Bučnice, rips in druga oljnata semena zamenja najbolje Oljarna, Maribor, pri mostu. Za krave in svinje prgo in otrobi. 1204

Volno, nogavice, perilo, hlače, predpasnike, obleke, robce, čepice, rute, blago za posteljno, moško, žensko perilo in obleke, ostanke vseh vrst pletenin dobite v novi trgovini in pletilnici »MARA«, Maribor, Koroška cesta 26 (pog. leg. tržnice). 1134

Šivalne stroje, nove, od 1950 din naprej, s 25 letno garancijo, prodaja tudi na mesečne obroke po 100 din mehaničar Draksler, Vetrinjska ulica 11. 1070

Mostin za napravljajanje izvrstne domače pijače. Steklenica 20 din. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 1016

POMLAD! — LETO! — OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak. Paket serija »H« vsebina 18—21 m oxfordov, cefirjev, touringov in frenžet za močne moške srajce v najlepših vzorcih paket 136 din. Paket serija »M« vsebina 16 do 20 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa, cvrtncajga in polsivile za bluže in obleke v izbrano lepi sestavi, paket 130 din. Pakete »H« in »M« razpošiljam tudi mešano vsakega polovico. Paket serija »Z« vsebina 3—3.20 m do brega štofa za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer »Z-1« 130 din, »Z-2« 160 din, »Z-3« 200 din, »Z-4« 250 din, »Z-5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Vsak paket poštnine prosto. Prepričajte se in pišite takoj Razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene! 988

Preklie. Janez Čeh prekljuje, da je Franc Toplak nedolžen glede poškodbe ječmena. 1234

št. 2/39—3.

Konkurzni oklic

Razglasitev konkurza o imovini Mendini Brosilava, lekarnarja v Slov. Bistrici.

Konkurzni sodnik: dr. Muhič Fran, starešina okrajnega sodišča v Slov. Bistrici.

Upravnik konkurzne mase: dr. Žnidaršič Anton, odvetnik v Slov. Bistrici.

Prvi zbor upnikov se določa pri okrajnem sodišču v Slov. Bistrici na dan

7. julija 1939 ob 9. uri

Konkurzne terjatve naj se oglase najkasneje do 25. avgusta 1939

pri okrajnem sodišču v Slov. Bistrici, tudi če tečejo o njih pravde. Upnikom, ki se oglase pozneje, se utegnejo naložiti s tem povzročni stroški, oni ne morejo prerekati prej ugotovljenih terjatev in se njih terjatve pri prejšnjih razdelitvah ne uvažujejo.

Upniki se opozarjajo na določbe § 11., odst. 3. konk. zakona.

Obči ugotovitveni narok bo dne

9. septembra 1939 ob 9. uri

pri okrajnem sodišču v Slovenski Bistrici.

Inozemski upniki morajo imeti v tuzemstvu stanujočega pooblaščenca za vročbe, sicer se jim bo postavil na njihovo nevarnost in stroške. Kdor ima reči prezadolženca v shrambi, kakor tudi predmete konkurzne mase v shrambi ali je prezadolženec dolжник, se opominja, da prezadolženca ničesar ne izplača ali izroči, ampak naj dotične stvari, odnosno svoj dolg ter svoje ločitve pravice prijavi upravniku konkurzne mase.

Okrožno kot konkurzno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 22. junija 1939. 1244

Ob priliki obiska Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta t. l. ne pozabite si preskrbeti Vaše potrebščine vsake vrste špecijskega in kolonijalnega blaga v znani trgovini 1236

Josip Weis

MARIBOR, Aleksandrova cesta 29

Konkurenčne cene, postrežba točna!

Obiščite

8. Mariborski teden

5.—13. avgusta 1939

Polovična vožnja na železnicah od 1.—17. avgusta

Velika gospodarska in kulturna revija!

Industrija — Trgovina — Obrt — Kmetijstvo — Velika tekstilna razstava — Tujskoprometna razstava — Gostinstvo — Vinska pokušnja — Razstava narodnih vezenin — Narodopisne razstave — Jubilejna gledališka razstava — Skautska razstava — Razstava malih živali — Številne specialne razstave — Koncertne in gledališke prireditve — Športne prireditve — Veselični park na razstavišču itd.

5. in 6. avgusta

festival slovenskih narodnih običajev!

Obiščite Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji! — Obiščite zeleno Pohorje in sončni Kozjak! — Obiščite vinorodne Slovenske gorice! — Obiščite veseli Maribor in njegovo okolico! — Mariborski teden je najlepša priložnost za obisk naše severne meje!

Moško sukno že od din 10-

dokler traja zaloga, se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15. 676

IV I 3903/38—9

Dražbeni oklic.

Dne 28. avgusta 1939 ob 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: 1. Trčova vl. št. 106;

2. Zg. Duplek vl. št. 182

cenilna vrednost: ad 1. in 2. din 212.102.55

vrednost pritliklin: din 11.120.—, ki je že všteta v cenilno vrednost zemljišč

najmanjši ponudek: din 141.401.70

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,

dne 30. junija 1939.

1232

Najlepše in najnovejše vzorce za ročna dela,

kakor kuhinjske prtiče, namizne prte, posteljno perilo itd., vam predtismemo na platno v prodajalni TISKARNE SV. CIRILA, PTUJ, Slovenski trg 7

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor
v lastni novi palači na oglu
Gospodske-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

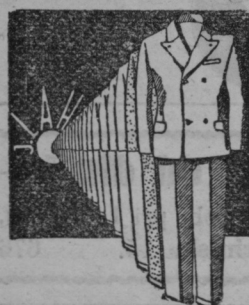

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

**POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Klobuki,

obleke, 441
perilo,
čevlji
i.t.d.i.t.d.

velika izbira in naj-
ugodnejše v konfekciji

Jakob Lah, Maribor, Gl. trg 2

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,
3% obveznice, bone, delnice itd., valute
(tuji denar) vseh držav — kupimo takoj
in plačamo najbolje 812

Bančno Kom. zavod
Maribor, Aleksandrova cesta 40
Prodaja srečk drž. razredne loterije

Okraski in predmeti za veselice

razglednice za šaljivo pošto itd.
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Jakob Kos

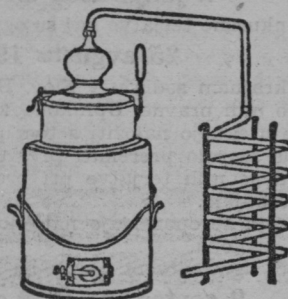
kotlarstvo, MARIBOR, Glavni trg 4

Prevzema vsa v stroko spadajoča dela kakor kotle
za žganjekuho ter kuhanje perila. Bakrene brzo-
parilnice „ALFA“ isto tako z napravo za žganjekuho.
Vinogradne škropilnice in stroji za sladoled

Autogenično varenje itd.

Konkurenčne cene!

Prepričajte se!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gospodska ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.